

Rotterdams Vakcollege de Hef

“De brug naar mijn toekomst”

RVC DE HEF

PTA

Cohort 2022-2024

Kaderberoepsgerichte leerweg

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Examencommissie	4
Algemeen reglement PTA	5
PTA's	8
NEDERLANDS.....	8
ENGELS	10
WISKUNDE	12
BIOLOGIE	14
ECONOMIE	16
NATUUR EN SCHEIKUNDE 1	18
MAATSCHAPPIJLEER	22
MAATSCHAPPIJKUNDE.....	24
SPORT & BEWEGEN	26
CKV	28
LOOPBAAN ORIENTATIE EN BEGELEIDING (LOB)	29
REKENEN	30
BOUWEN, WONEN EN INTERIEUR	31
ECONOMIE & ONDERNEMEN	37
PRODUCEREN, INSTALLEREN EN ENERGIE	40
ZORG & WELZIJN	45
BIJLAGE: EXAMENREGLEMENT BOOR.....	51/1

Voorwoord

Beste leerling,

Je zit in de eindfase van je opleiding. Dit jaar start de opbouw van je examendossier, een dossier dat door loopt tot en met de vierde leerjaar. Gedurende deze twee jaren worden er van alle vakken schoolexamens gegeven die meetellen voor je eindcijfer.

In het **Programma van Toetsing en Afsluiting**, kortweg het PTA genoemd, staat wat je in de loop van deze twee jaar per vak moet kunnen en weten en welke toetsen er per periode plaatsvinden. Alle beoordelingen voor die toetsen in deze twee jaar, vormen het schoolexamen.

Het eindexamen bestaat voor de meeste vakken naast het schoolexamen uit een centraal examen (CE). Het CE wordt aan het eind van het vierde leerjaar afgenomen. Het CE wordt voor de theorievakken in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg met behulp van de computer afgenomen.

Voor de profieldelen van de praktijkvakken (basis, kader) is er een combinatie van een schoolexamen het centraal schriftelijk en praktisch examen (CSPE). Het schoolexamen en het CSPE tellen beide voor 50% mee. Voor de keuzedelen van de praktijkvakken is er alleen een schoolexamen. Dit kan zowel theoretisch, als praktisch, als een combinatie daarvan zijn. Dit betekent dat de vak theorie in samenhang met de praktische opdrachten worden getoetst.

In dit boekje vind je achtereenvolgens:

- Het algemeen deel
- De periodes wanneer de examens plaatsvinden
- De slaag- zakregeling
- Het programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)
- Het examenreglement

Het examenreglement is belangrijk. Het geeft aan, welke rechten en plichten de school kent en welke jij als examenleerling hebt.

De informatie in dit boekje is voor jou en je ouders bestemd.

Lees het samen goed door, zodat je weet wat er de komende tijd staat te gebeuren. Bewaar dit boekje goed tot na je examen!

Heel veel succes met je examen!

De examencommissie

Examencommissie

De examencommissie op RVC De Hef bestaat uit:

Rida el. Mes-Ouli (voorzitter)
Emiel Vijfhuizen (examensecretaris)
Omar Lamkadmi (lid)

De examencommissie vergadert iedere week. Wanneer je een vraag hebt, kun je die mailen naar examencommissie@rvcdehef.nl

Je kunt er met alle vragen over je school- en eindexamen terecht.

Examenvergadering

De examenvergadering vindt een keer per jaar plaats en bestaat uit de examencommissieleden en alle docenten die lesgeven in de leerjaren 3 en 4. Deze vergadering stelt officieel de eindcijfers vast.

Algemeen reglement PTA

Het PTA

Het PTA voor het VMBO bevat de programma's van het derde én vierde leerjaar en moet gezien worden als één geheel, omdat resultaten gehaald in het derde leerjaar meetellen voor het eindexamen. Ook is het mogelijk dat onderdelen van het programma in het derde leerjaar worden afgesloten en in het vierde leerjaar niet meer terugkeren.

Het PTA geeft in grote lijnen de vakinhoud weer. De vakinhoud wordt gekoppeld aan het examenprogramma en vervolgens opgedeeld in behapbare delen. Ook kun je zien hoe zwaar een bepaald onderdeel van het SE meetelt, hoelang de toets duurt en of die herkansbaar is of niet.

Het examendossier

Het schoolexamen heeft de vorm van een examendossier. Het dossier wordt gespreid over het derde en vierde leerjaar. Het dossier bevat een overzicht van de afgelegde toetsen en uitgevoerde opdrachten. De behaalde resultaten worden bewaard tot een maximale termijn van zes maanden na de uitslagbepaling van het centraal examen (CE).

De opbouw van het dossier begint in het derde leerjaar. In het derde leerjaar worden de vakken maatschappijleer (basis en kader) en CKV (Culturele en Kunstzinnige Vorming) als schoolexamen afgesloten. In het vierde leerjaar zal lichamelijke opvoeding ook middels het schoolexamen worden afgesloten. Je mag voor lichamelijke opvoeding geen onvoldoende hebben. Voor CKV en lichamelijke opvoeding geldt dat de vakken uiterlijk 10 dagen voor aanvang van het eerste examen moeten zijn afgerond om deel te mogen nemen aan het Centraal Examen.

De schoolleider kan in uitzonderlijke gevallen (bijv. ziekte) besluiten dat het schoolexamenresultaat later wordt vastgelegd.

Praktische opdrachten

Praktische opdrachten kunnen bij alle vakken en programma's voorkomen. Zij worden gedurende het derde en vierde leerjaar uitgevoerd. Zowel het proces als het eindresultaat wordt aan de hand van de kandidaat volgens vooraf bekende criteria bekend gemaakt. De opdrachten maken deel uit van het PTA.

Toetsing in het derde en vierde leerjaar

De ouders/verzorgers van de kandidaten worden regelmatig op de hoogte gesteld, middels de MOLgesprekken, van de behaalde resultaten. Ook kunnen ouders/verzorgers zich middels Magister op de hoogte houden van de behaalde resultaten.

Leerlingen die in het derde leerjaar doubleren, kunnen geen aanspraak maken op reeds behaalde resultaten die meetellen voor het schoolexamen.

Leerlingen die in het vierde leerjaar zakken en het jaar overdoen, kunnen geen aanspraak maken op de reeds behaalde resultaten en handelingsopdrachten uit het vierde leerjaar. De resultaten en handelingsopdrachten uit het derde leerjaar blijven echter staan.

Inhalen

Iedere examenkandidaat heeft recht om zijn/ haar schoolexamen in te halen, mits daar een geldige reden voor is. Dat betekent dat er een geoorloofde reden moet zijn voor de afwezigheid. Is er geen geoorloofde reden en wil de kandidaat toch inhalen, gaat dit ten koste van de herkansingsmogelijkheid en valt het inhalen onder het herkansingsbeleid.

De leerling moet de toets in dezelfde periode inhalen als dat de toets plaatsvond. De docent geeft op het proces-verbaal aan dat de toets is ingehaald en controleert nogmaals of de leerling geoorloofd of ongeoorloofd absent was tijdens het eerste toets moment. Bij ongeoorloofd verzuim mailt de docent de examensecretaris om aan te geven dat de leerling geen recht heeft op een herkansing.

Herkansen

In het derde leerjaar en vierde leerjaar geldt in principe de volgende regeling:

1. Per periode mag voor een avo-vak maximaal één (1) toets herkanst worden.
2. Per periode mag voor een praktijkvak maximaal één (1) toets herkanst worden.
3. Per periode mag voor maatschappijleer maximaal één (1) toets herkanst worden.
4. Er is geen restrictie aan het cijfer. Ook een voldoende resultaat mag worden herkanst.
5. De hoogste score van de oorspronkelijke en de herkanste toets telt.
6. De herkansing kan niet worden meegenomen naar de volgende periode.

Gedagsregels bij het schoolexamen

Bij een zitting voor een toets zorgt de leerling ervoor tijdig aanwezig te zijn. De plaats waar het examen wordt afgenomen, staat zo nodig vermeld in een uit te reiken rooster. Als de leerling eventueel toch te laat is, kan deze uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting worden toegelaten. Hij/zij levert evenwel het gemaakte examenwerk in op het daarvoor vastgestelde tijdstip, zoals dat ook voor andere leerlingen geldt.

Komt de leerling meer dan een half uur te laat, dan mag deze aan een zitting niet meer deelnemen. Bij een geldige reden wordt een herkansing ter beoordeling voorgelegd aan de examencommissie.

Bij zittingen mogen de opgaven niet voor het officiële einde van examenzitting buiten het examenlokaal gebracht worden.

Door deelname aan een examenzitting geeft de leerling te kennen op de hoogte te zijn van en in te stemmen met de strekking van deze examenregels.

Toezicht tijdens het schoolexamen

- Tijdens het schoolexamen mogen de toezichthouders geen enkele mededeling of inlichting over het werk verstrekken.
- Tijdens het uitdelen van de opgaven dient er volkomen rust te heersen in het lokaal.
- Zonder toestemming van toezichthouders mag de leerling zich gedurende het examen niet verwijderen uit het lokaal.
- Leerlingen mogen het lokaal pas verlaten nadat hun werk door een surveillant is gecontroleerd, alle werken zijn ingenomen en de surveillant heeft aangegeven dat hij/zij weg mag gaan.
- De examinerator of surveillant is bevoegd passende maatregelen te treffen ten aanzien van de leerling die zich tijdens een examenzitting niet gedraagt zoals redelijkerwijs van hem of haar

verwacht mag worden. De examencommissie/ locatiedirecteur beslist welke sancties worden toegepast.

Totstandkoming van de schoolexamencijfers

Het schoolexamen is opgebouwd uit het voortschrijdend gemiddelde van het examendossier. De wegingen van de onderdelen van het schoolexamen zijn vastgelegd in het PTA.

Overgangsnormen leerjaar 3

- Maximaal 2 tekortpunten. In dit geval moet één tekortpunt gecompenseerd worden.
- De vakken S&B, CKV en LOB moeten voldoende zijn.

Slaag- zakregeling

De kandidaat is geslaagd als:

- Het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers tenminste 5,5 is
- De kandidaat voor Nederlands minimaal een 5 heeft behaald
- De kandidaat één 5 heeft behaald en verder 6 of hoger
- De kandidaat één 4 heeft behaald, verder 6 of hoger, waaronder tenminste één 7 of hoger
- De kandidaat twee vijven heeft behaald, verder 6 of hoger, waaronder tenminste één 7 of hoger
- De kandidaat voor lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief ckv 'voldoende' of 'goed' heeft behaald

PTA's

NEDERLANDS

Vak: Nederlands		Leerweg: Kader			Cohort: 2022-2024					
Methode: Nieuw Nederlands										
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	CE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code
2022-2023										
1	(NE/K/1) (NE/K/2) (NE/K/3) (NE/K/7) Zie omschrijving eindtermen op de volgende pagina	x	x	Functioneel schrijven (zakelijke brief)	S	45 min	1	Ja	S	S1
	(NE/K/6)	x	x	Functioneel lezen (tekstbegrip)	S	45 min	1	Ja	S	S2
2	(NE/K/7) (NE/K/8)	x	x	Fictie/Creatief schrijven	S	n.v.t.	1	Nee		S3
	(NE/K/4)	x	x	Kijk- en luistervaardigheid	S	60 min	1	Ja	S	S4
	(NE/K/2) (NE/K/3)	x	x	Taalverzorging/woordenschat	S	90 min	1	Ja	S	S5
3	(NE/K/5)	x		Spreek- en gespreksvaardigheid (mondeling over LOB)	M	15 min	1	Nee		S6
	(NE/K/7)	x	x	Functionele schrijfvaardigheid (zakelijke e-mail)	S	45 min	1	Ja	S	S7
	(NE/K/6)	x	x	Functioneel lezen (tekstbegrip)	S	45 min	1	Ja	S	S8
2023-2024										
4	(NE/K/7)	x	x	Functionele schrijfvaardigheid (artikel)	S	45 min	1	Ja	S	S9
	(NE/K/6)	x	x	Functioneel lezen (tekstbegrip)	S	45 min	1	Ja	S	S10
	(NE/K/5)	x		Spreek- en gespreksvaardigheid (Presentatie over LOB)	M	15 min	1	Nee		S11
5	(NE/K/6)	x	x	Functioneel lezen (tekstbegrip)	S	90 min	2	Ja	S	S12
	(NE/K/1) (NE/K/2) (NE/K/3) (NE/K/4) (NE/K/6) (NE/K/7)	x	x	Digitaal (proef)examen in Facet	S	90 min	2	Ja	S	S13
	(NE/K/4)	x	x	Kijk- en luistervaardigheid	S	60 min	2	Ja	S	S14
Berekening schoolexamencijfer:				Voortschrijdend gemiddelde						

Omschrijving eindterm / deeltaak:

(NE/K/1)	De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van Nederlands in de maatschappij.
(NE/K/2)	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren.
(NE/K/3)	De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen, de bevordering van het eigen taalleerproces, het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.
(NE/K/4)	De kandidaat kan: luister- en kijkstrategieën hanteren, compenserende strategieën kiezen en hanteren, het doel van de makers van een programma aangeven, de belangrijkste elementen van een programma weergeven, een oordeel geven over een programma en dit toelichten, een instructie uitvoeren.
(NE/K/5)	De kandidaat kan: relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van de spreek- en gesprekssituatie; strategieën hanteren ten behoeve van de spreek- en gesprekssituatie; compenserende strategieën kiezen en hanteren; het spreek-/luisterdoel in de situatie tot uitdrukking brengen; het spreek-/luisterdoel en taalgebruik richten op verschillende
(NE/K/6)	De kandidaat kan: leesstrategieën hanteren, compenserende strategieën kiezen en hanteren, functie van beeld en opmaak in een tekst herkennen, het schrijfdoel van de auteur aangeven, een tekst indelen in betekenisvolle eenheden en de relaties tussen die eenheden benoemen, het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte van een tekst aangeven, een oordeel geven over de tekst en dit oordeel toelichten.
(NE/K/7)	De kandidaat kan: relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van het schrijven; schrijfstrategieën hanteren; conventies hanteren met betrekking tot schriftelijk taalgebruik; elektronische hulpmiddelen gebruiken bij het schrijven.
(NE/K/8)	De kandidaat kan: verschillende soorten fictiewerken herkennen, de situatie en het denken en handelen van de personages in het fictiewerk beschrijven, de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toelichten, een persoonlijke reactie geven op een fictiewerk en deze toelichten met voorbeelden uit het werk.

ENGELS

Vak: Engels		Leerweg: KADER			Cohort: 2022-2024						
Methode: All Right											
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	Ce	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code	
2022-2023											
1	(MVT/K/1) (MVT/K/2) (MVT/K/3) (MVT/K/4)	X	X	Leesvaardigheid	S	45 min	2	Ja	S	S1	
	Zie omschrijving eindtermen op de volgende										
	(MVT/K/1) (MVT/K/2) (MVT/K/3) (MVT/K/5)	X	X	Luister- en kijkvaardigheid	S	35 min	1	Ja	S	S2	
2	(MVT/K/1) (MVT/K/2) (MVT/K/3) (MVT/K/4)	X		Leesvaardigheid: vocabulaire	S	45 min	1	Ja	S	S3	
	(MVT/K/1) (MVT/K/2) (MVT/K/3) (MVT/K/5)	X	X	Luister- en kijkvaardigheid	S	45 min	2	Ja	S	S4	
	(MVT/K/1) (MVT/K/2) (MVT/K/3) (MVT/K/7)	X		Schrijfvaardigheid	S	45 min	1	Ja	S	S5	
3	(MVT/K/1) (MVT/K/2) (MVT/K/3) (MVT/K/6)	X		Gespreksvaardigheid	M	45 min	1	Nee		S6	
	(MVT/K/1) (MVT/K/2) (MVT/K/3) (MVT/K/4)	X	X	Leesvaardigheid	S	45 min	2	Ja	S	S7	
2023-2024											
4	(MVT/K/1) (MVT/K/2) (MVT/K/3) (MVT/K/5)	X	X	Luister- en kijkvaardigheid	S	45 min	1	Ja	S	S8	
	(MVT/K/1) (MVT/K/2) (MVT/K/3) (MVT/K/4)	X	X	Leesvaardigheid	S	45 min	1	Ja	S	S9	
	(MVT/K/1) (MVT/K/2) (MVT/K/3) (MVT/K/5)	X	X	Luister- en kijkvaardigheid	S	45 min	2	Ja	S	S10	
5	(MVT/K/1) (MVT/K/2) (MVT/K/3) (MVT/K/4)	X	X	Leesvaardigheid	S	45 min	2	Ja	S	S11	
	(MVT/K/1) (MVT/K/2) (MVT/K/3) (MVT/K/7)	X		Schrijfvaardigheid	S	45 min	1	Ja	S	S12	
	(MVT/K/1) (MVT/K/2) (MVT/K/3) (MVT/K/6)	X		Gespreksvaardigheid	M	15 min	1	Nee		S13	
Berekening schoolexamencijfer:				Voortschrijdend gemiddelde							

Omschrijving eindterm / deeltaak:

(MVT/K/1)	De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij.
(MVT/K/2)	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren.
(MVT/K/3)	De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: Het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen, de bevordering van het eigen taalleerproces, het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis. Kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen
(MVT/K/4)	De kandidaat kan: Aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte; de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven, de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven, gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken, verbanden tussen delen van een tekst aangeven.
(MVT/K/5)	De kandidaat kan: Aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte; de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven, de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven, anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek.
(MVT/K/6)	De kandidaat kan: adequaat reageren in veel voorkomende sociale contacten, zoals begroeten, informatie geven en vragen, naar een mening/oordeel vragen en een mening/oordeel geven, uitdrukking geven aan en vragen naar (persoonlijke) gevoelens, een persoon, object of gebeurtenis, ook uit het verleden en in de toekomst, beschrijven.
(MVT/K/7)	De kandidaat kan: (persoonlijke) gegevens verstrekken, een kort bedankje, groet of goede wensen schriftelijk overbrengen, een briefje schrijven om informatie te vragen of te geven, om verzoeken of voorstellen te doen of daarop te reageren, om gevoelens te uiten en ernaar te vragen, op eenvoudig niveau briefconventies gebruiken.

Vak: Wiskunde		Leerweg: KADER			Cohort: 2022-2024						
Methode: Getal & Ruimte 12e editie											
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	CE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code	
2022-2023											
1	(WI/K/1) (WI/K/2) (WI/K/3) (WI/K/5) (WI/K/8) omschrijving eindtermen op de volgende pagina	Zie	x	x	Hoofdstuk 1: Procenten	S	45 min	1	Ja	S	S1
	(WI/K/6)		x	x	Hoofdstuk 2: Meetkunde	S	45 min	1	Ja	S	S2
	(WI//K/4)		x	x	Hoofdstuk 3: Formules en grafieken	S	45 min	1	Ja	S	S3
2	(WI/K/7)		x	x	Hoofdstuk 4: Statistiek	S	45 min	1	Ja	S	S4
	(WI//K/4)		x	x	Hoofdstuk 6 & 9: Verschillende verbanden en Grafieken en vergelijkingen	S	90 min	2	Ja	S	S5
3	(WI/K/5) (WI/K/6)		x	x	Hoofdstuk 7: Oppervlakte en inhoud	S	45 min	1	Ja	S	S6
	(WI/K/5)		x	x	Hoofdstuk 8: Getallen	S	45 min	1	Ja	S	S7
	(WI/K/6)		x	x	Hoofdstuk 5 & 10: Goniometrie	S	90 min	2	Ja	S	S8
2023-2024											
4	(WI/K/7)		x	x	Hoofdstuk 1: Statistiek en kans	S	45 min	1	Ja	S	S9
	(WI/K/4)		x	x	Hoofdstuk 2: Verbanden	S	45 min	1	Ja	S	S10
	(WI/K/6)		x	x	Hoofdstuk 3: Drie dimensies, afstand en hoeken	S	45 min	1	Ja	S	S11
	(WI//K/4)		x	x	Hoofdstuk 4: Grafieken en vergelijkingen	S	45 min	1	Ja	S	S12
5	(WI//K/4) (WI/K/5)		x	x	Hoofdstuk 5 & 7: Rekenen, meten en schatten en Verbanden	S	90 min	3	Ja	S	S13
	(WI/K/6)		x	x	Hoofdstuk 6 & 8: Vlakke figuren en Ruimte meetkunde	S	90 min	3	Ja	S	S14
Berekening schoolexamencijfer:				Voortschrijdend gemiddelde							

Omschrijving eindterm / deeltaak:

(WI/K/1)	De kandidaat kan zich oriënteren op het belang van wiskunde voor de eigen loopbaan en voor zijn functioneren in de maatschappij, een relatie leggen tussen wiskundige kennis en vaardigheden en de beroepspraktijk.
(WI/K/2)	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.
(WI/K/3)	De kandidaat kan structuren en verbanden opsporen in voor hem herkenbare situaties en verbanden leggen met wiskundige begrippen, en daarbij: wiskundige technieken kiezen en gebruiken om problemen op te lossen, waaronder basialgoritmen en standaardmethodes; communiceren door middel van adequaat (wiskundig) taalgebruik; adequate onderzoeks- en redeneerstrategieën toepassen.
(WI/K/4)	De kandidaat kan problemen oplossen waarin verbanden tussen variabelen een rol spelen, en daarbij: Tabellen, grafieken en (woord)formules hanteren bij verschillende typen verbanden; Geschikte wiskundige modellen gebruiken
(WI/K/5)	De kandidaat kan efficiënt rekenen en cijfermatige gegevens kritisch beoordelen, en daarbij: Schatten en rekenen met gangbare maten en grootheden; Op een verstandige manier de rekenmachine gebruiken.
(WI/K/6)	De kandidaat kan voorstellingen maken, onderzoeken en interpreteren van objecten en hun plaats in de ruimte, en daarbij: Redeneren over meetkundige figuren en deze tekenen; Afmetingen meten, schatten en berekenen; Meetkundige begrippen, instrumenten en apparaten hanteren.
(WI/K/7)	De kandidaat kan informatie verzamelen, weergeven en analyseren met behulp van grafische voorstellingen, en daarbij: Statistische representatievormen en een graaf hanteren; Op basis van de verwerkte informatie verwachtingen uitspreken en conclusies trekken.
(WI/K/8)	De kandidaat kan problemen in alledaagse situaties vertalen naar wiskundige problemen, en daarbij: De hierboven genoemde vaardigheden geïntegreerd gebruiken; Conclusies trekken die relevant zijn voor de bewuste probleemsituatie.

BIOLOGIE

Vak: Biologie		Leerweg: Kader			Cohort: 2022-2024					
Methode: Biologie voor jou										
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	CE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code
2022-2023										
1	(BI/K/1) (BI/K/2) (BI/K/3) (BI/K/4) (BI/K/6) (BI/K/12) Zie omschrijving eindtermen op de volgende pagina	x	x	Thema 1: Cellen	S	45 min	1	Ja	S	S1
		x	x	Thema 2: Voortplanting	S	45 min	1	Ja	S	S2
2	(BI/K/4) (BI/K/6) (BI/K/10) (BI/K/11) (BI/K/13)	x		Thema 3: Erfelijkheid	S	45 min	1	Ja	S	S3
		x	x	Thema 4: Ordening	S	45 min	1	Ja	S	S4
		x		Thema 5: Regeling	S	45 min	1	Ja	S	S5
3	(BI/K/8)	x	x	Thema 6: Zintuigen + 3d model huid met beschrijving van een huidaanandoening naar	S	45 min	1	Ja	S	S6
		x	x	Thema 7: Stevigheid en beweging = PO skelet met aanodoening	S	90 min	1	Ja	S	S7
2023-2024										
4	(BI/K/4) (BI/K/5) (BI/K/12)	x	x	Thema 1: Planten + PO: Plantenadvertentie	S	45 min	2	Ja	S	S8
		x	x	Thema 4: Voeding en vertering	S	45 min	2	Ja	S	S9
		x	x	Thema 5: Gaswisseling	S	45 min	2	Ja	S	S10
5	(BI/K/4) (BI/K/6) (BI/K/7) (BI/K/9) (BI/K/10)	x	x	Thema 6: Transport	S	45 min	2	Ja	S	S11
		x	x	Thema 7: Bescherming	S	45 min	2	Ja	S	S12
		x	x	Thema 2 en 3: Ecologie en Milieu	S	45 min	2	Ja	S	S13
Berekening schoolexamencijfer:				Voortschrijdend gemiddelde						

Omschrijving eindterm / deeltaak:

(BI/K/1)	De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang aangeven van biologische kennis en vaardigheden in de maatschappij.
(BI/K/2)	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, experimenteren en informatie verwerven en verwerken.
(BI/K/3)	De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: – de ontwikkeling van het eigen leervermogen – het vermogen met biologische vaktaal en methodieken te communiceren en onderzoek te doen.
(BI/K/4)	BI/K/4De kandidaat kan: kenmerkende eigenschappen van cellen noemen, de samenstellende delen daarvan beschrijven, en de meest voorkomende organisatieniveaus binnen organismen noemen en beschrijven; toelichten dat een organisme als een geheel beschouwd kan worden waarbij voor instandhouding en gezondheid van het organisme processen in onderlinge samenhang plaatsvinden.
(BI/K/5)	De kandidaat kan de rol van schimmels en bacteriën in het milieu en de biotechnologie noemen en toelichten.
(BI/K/6)	De kandidaat kan: – de namen van organismen opzoeken en de delen waaruit ze zijn samengesteld – de relaties noemen en toelichten die ze onderling en met hun omgeving hebben.
(BI/K/7)	De kandidaat kan – toelichten dat de mens voor voedsel, water, zuurstof, grondstoffen, energie, voedselproductie en recreatie van ecosystemen afhankelijk is – beschrijven hoe de mens ecosystemen kan beïnvloeden – en toelichten waarom de mens er belang bij heeft een duurzame relatie tussen mens en milieu te bevorderen.
(BI/K/8)	De kandidaat kan – delen die van belang zijn voor stevigheid en beweging noemen – de gevolgen van overbelasting noemen en beschrijven.
(BI/K/9)	De kandidaat kan: – vorm, werking en functie van het verteringsstelsel, bloedvatstelsel, ademhalingsstelsel en uitscheidingsstelsel beschrijven – hun onderling verband toelichten.
(BI/K/10)	De kandidaat kan toelichten hoe (infectie)ziekten zich ontwikkelen, hoe ze zich verspreiden en hoe men zich daartegen beschermt.
(BI/K/11)	De kandidaat kan: – de rol en de werking van het zenuwstelsel, zintuigstelsel en hormoonstelsel toelichten – beschrijven welke relatie er is tussen gedrag en inwendige en uitwendige prikkels.
(BI/K/12)	De kandidaat kan voortplanting en groei bij organismen toelichten, evenals de vorm en functie van seksueel gedrag daarbij.
(BI/K/13)	De kandidaat kan beschrijven hoe erfelijke eigenschappen van generatie op generatie worden doorgegeven en toelichten hoe die erfelijke eigenschappen in de tijd kunnen veranderen.

Vak: Economie		Leerweg: KADER			Cohort: 2022-2024					
Methode: Pincode 7 ^{de} editie										
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	CE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code
2022-2023										
1	(EC/K/1) (EC/K/2) (EC/K/3) (EC/K/4A) Zie omschrijving eindtermen op de volgende pagina	x	x	H1 Consumptie: Hoe welvarend ben jij?	S	45 min	1	Ja	S	S1
	(EC/K/3) (EC/K/4B) (EC/K/8)	x		H2 Consumptie en consumentenorganisaties: wat voor consument ben jij?	S	45 min	1	Ja	S	S2
	(EC/K/3) (EC/K/4A) (EC/K/4B)	x	x	H3 Consumptie: De bank en jouw geld	S	45 min	1	Ja	S	S3
2	(EC/K/3) (EC/K/4B)	x		H4 Consumptie: Kies je voor zekerheid?	S	45 min	1	Ja	S	S4
	(EC/K/3) (EC/K/5A) (EC/K/5B)	x	x	H5 Arbeid en bedrijfsleven: Is er werk voor jou?	S	45 min	1	Ja	S	S5
	(EC/K/3) (EC/K/5B) (EC/K/8)	x		H6 Arbeid en productie: Productie en markt	S	45 min	1	Ja	S	S6
3	(EC/K/3) (EC/K/6)	x		H7 Overheid en bestuur: Wie heeft het voor het zeggen?	S	45 min	1	Ja	S	S7
	(EC/K/3) (EC/K/7)	x	x	H8 Internationale ontwikkelingen: Over de grens	S	45 min	1	Ja	S	S8
2023-2024										
4	(EC/K/1) (EC/K/2) (EC/K/3) (EC/K/4A) Zie omschrijving eindtermen op de volgende pagina	x	x	H1 Consumentenzaken	S	45 min	1	Ja	S	S9
	(EC/K/3) (EC/K/4A) (EC/K/4B)	x	x	H2 Geldzaken (consumptie)	S	45 min	1	Ja	S	S10
	(EC/K/3) (EC/K/5A) (EC/K/5B)	x	x	H3 Arbeid en productie: kosten, winst, markt	S	45 min	1	Ja	S	S11
	(EC/K/3) (EC/K/5A) (EC/K/5B)	x	x	H4 Werk, arbeidsmarkt en werkloosheid (Arbeid & Productie)	S	45 min	1	Ja	S	S12
5	(EC/K/3) (EC/K/7)	x	x	H5 Internationale ontwikkelingen: Nederland handelsland	S	45 min	1	Ja	S	S13
	(EC/K/3) (EC/K/7)	x	x	H6 Internationale ontwikkelingen: Internationale welvaartsverdeling	S	45 min	1	Ja	S	S14
Berekening schoolexamencijfer:				Voortschrijdend gemiddelde						

Omschrijving eindterm / deeltaak:

(EC/K/1)	De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van economie in de maatschappij.
(EC/K/2)	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.
(EC/K/3)	De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen en het vermogen met economische vaktaal te communiceren en onderzoek te doen.
(EC/K/4A)	De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.
(EC/K/4B)	De kandidaat heeft inzicht in het bankwezen, zoals verkrijgen van vreemd geld, spaarvormen en leningsvormen, en in motieven en kenmerken van verzekeringen en kan hierbij informatie van consumentenorganisaties gebruiken.
(EC/K/5A)	De kandidaat heeft inzicht in aspecten van het producentengedrag zoals kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeid, arbeidsverdeling, arbeidsproductiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.
(EC/K/5B)	De kandidaat heeft inzicht in de productie van goederen en diensten en in de fasen die een product doorloopt vanaf de producent van grondstoffen tot en met de detaillist/ winkelier, en kan voorbeelden geven van beroepen/ werkzaamheden die typerend zijn voor verschillende economische sectoren.
(EC/K/6)	De kandidaat heeft inzicht in de sociale, economische en financiële functies van de overheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.
(EC/K/7)	De kandidaat heeft inzicht in internationale economische betrekkingen zoals Nederland als open economie, de Europese Unie, ontwikkelingsproblematiek en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.
(EC/K/8)	De kandidaat heeft inzicht in de samenhang tussen consumptie, productie en het milieu, en kan aan de hand van voorbeelden op het gebied van milieuschade de rol van overheid, maatschappelijke organisaties en individuele personen beschrijven.

NATUUR EN SCHEIKUNDE 1

Vak: Natuur- en Scheikunde 1		Leerweg: KADER			Cohort: 2022-2024					
Methode: Pulsar 3de editie										
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	CE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code
2022-2024 1	(NASK1/K/2) (NASK1/K/3) (NASK1/K/4) Zie omschrijving eindtermen op de volgende pagina	X		H1 Stoffen	P	45 min	1	Nee	P	P1
	(NASK1/K/2) (NASK1/K/3) (NASK1/K/4)	X	X	H1 Stoffen	S	45 min	3	Ja	S	S1
	(NASK1/K/1) (NASK1/K/3) (NASK1/K/7)	X		H2 Licht en Beeld (School Examen)	P	45 min	1	Nee	P	P2
	(NASK1/K/1) (NASK1/K/3) (NASK1/K/7)	X		H2 Licht en Beeld (School Examen)	S	45 min	3	Ja	S	S2
2	(NASK1/K/1) (NASK1/K/3) (NASK1/K/5)	X		H3 Elektriciteit in huis	P	45 min	1	Nee	P	P3
	(NASK1/K/1) (NASK1/K/3) (NASK1/K/5)	X	X	H3 Elektriciteit in huis	S	45 min	3	Ja	S	S3
3	(NASK1/K/2) (NASK1/K/3) (NASK1/K/9)	X		H4 Kracht en beweging	P	45 min	1	Nee	P	P4
	(NASK1/K/2) (NASK1/K/3) (NASK1/K/9)	X	X	H4 Kracht en beweging	S	45 min	3	Ja	S	S4
	(NASK1/K/3) (NASK1/K/5) (NASK1/K/6)	X		H5 Energie	P	45 min	1	Nee	P	P5
	(NASK1/K/3) (NASK1/K/5) (NASK1/K/6)	X	X	H5 Energie	S	45 min	3	Ja	S	S5
	(NASK1/K/3) (NASK1/K/12)	X		H6 Weer (School Examen)	P	45 min	1	Nee	P	P6
	(NASK1/K/3) (NASK1/K/12)	X		H6 Weer (School Examen)	S	45 min	3	Ja	S	S6

2023-2024

4	(NASK1/K/3) (NASK1/K/5) (NASK1/K/7) (NASK1/K/9)	X		H7 Basisnatuurkunde	P	45 min	1	Nee	P	P7
	(NASK1/K/3) (NASK1/K/5) (NASK1/K/7) (NASK1/K/9)	X	X	H7 Basisnatuurkunde	S	45 min	3	Ja	S	S7
	(NASK1/K/3) (NASK1/K/12)	X		H8 Straling (School Examen)	P	45 min	1	Nee	P	P8
	(NASK1/K/3) (NASK1/K/12)	X		H8 Straling (School Examen)	S	45 min	3	Ja	S	S8
	(NASK1/K/3) (NASK1/K/5)	X		H9 Werken met elektriciteit	P	45 min	1	Nee	P	P9
	(NASK1/K/3) (NASK1/K/5)	X	X	H9 Werken met elektriciteit	S	45 min	3	Ja	S	S9
5	(NASK1/K/2) (NASK1/K/3) (NASK1/K/8)	X		H10 Geluid	P	45min	1	Nee	P	P10
	(NASK1/K/2) (NASK1/K/3) (NASK1/K/8)	X	X	H10 Geluid	S	45 min	3	Ja	S	S10
	(NASK1/K/3) (NASK1/K/9)	X		H11 Veilig bewegen	P	45 min	1	Nee	P	P11
	(NASK1/K/3) (NASK1/K/9)	X	X	H11 Veilig bewegen	S	45 min	3	Ja	S	S11
	(NASK1/K/3) (NASK1/K/4) (NASK1/K/5) (NASK1/K/6) (NASK1/K/8) (NASK1/K/9)	X		Afsluittoets Facet	D	90 min	3	Nee	D	S12

Berekening schoolexamencijfer:

Voortschrijdend gemiddelde

Omschrijving eindterm / deeltaak:

(NASK1/K/1)	De kandidaat kan zich oriënteren op het belang van natuurkunde en natuurkundige technieken in de eigen beroepsopleiding, in de eigen toekomst en in de maatschappij.
(NASK1/K/2)	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, experimenteren en informatie verwerven en verwerken.
(NASK1/K/3)	De kandidaat kan: Basisrekenvaardigheden toepassen Natuurkundige grootheden hanteren en met behulp van formules en woordformules daarmee berekeningen uitvoeren en redeneringen opzetten. Natuurkundige apparatuur gebruiken, daarmee experimenten uitvoeren en de resultaten interpreteren. De computer gebruiken om met meetprogramma's experimenten uit te voeren en te interpreteren, om met applets en simulaties onderzoek te doen en om natuurkundige informatie te selecteren en te verwerken. Een onderzoek doen en een ontwerpproces uitvoeren en evalueren, daarbij ook rekening houdend met de veiligheid.
(NASK1/K/4)	De kandidaat kan: Soorten materialen en hun stoffeigenschappen herkennen en toepassen. Gevaren van stoffen en effecten van chemische en natuurkundige processen voor de mens en het milieu herkennen, en maatregelen nemen om ongewenste effecten hiervan te vermijden door veilig te werken en verantwoord met afvalstoffen om te gaan. Zinken-zweven-drijven toepassen met behulp van dichtheid.
(NASK1/K/5)	De kandidaat kan: Elektrische schakelingen ontwerpen en analyseren en hierover berekeningen uitvoeren. Beveiligingen voor elektriciteit verklaren en toepassen en keuzes tussen verschillende apparaten beargumenteren. De werking van de dynamo en de transformator beschrijven met begrippen uit het magnetisme.
(NASK1/K/6)	De kandidaat kan: Het proces van verbranden beschrijven en de verspreiding en isolatie van warmte verklaren en toepassen. De manieren van opwekking van elektrische energie en de gevolgen ervan beschrijven.
(NASK1/K/7)	De kandidaat kan: Rechthoekige lichtstralen, verschillende soorten lichtbundels, schaduwvorming, kleurvorming en verschillende soorten straling toepassen. Verschillende soorten lenzen herkennen en de werking van de vlakke spiegel en de bolle lens toepassen. Beeldvorming bij het menselijk oog en oogafwijkingen toepassen.
(NASK1/K/8)	De kandidaat kan: De eigenschappen van geluid toepassen en de gevolgen van geluidshinder en de beperking van geluidshinder toelichten Geluid vastleggen met oscilloscoop of computer en daaruit de frequentie bepalen De werking van een luidspreker uitleggen.
(NASK1/K/9)	De kandidaat kan: De werking van verschillende soorten krachten en de druk van een voorwerp op de ondergrond berekenen en in evenwichtssituaties kwalitatief de hefboomwet toepassen. Bij een bewegend voorwerp diagrammen interpreteren, krachten samenstellen en de gemiddelde snelheid berekenen. Veiligheidsmaatregelen in het verkeer uitleggen en toepassen en verschijnselen van traagheid verklaren.

(NASK1/K/10)	<p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> De bouw van stoffen en materialen beschrijven in termen van moleculen en atomen. Het gedrag van atomen en moleculen in de verschillende fasen uitleggen. De bouw van een atoom beschrijven.
(NASK1/K/11)	<p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bronnen van ioniserende straling noemen Radioactief verval en toepassingen ervan beschrijven Veiligheidsmaatregelen tegen ongewenste effecten van straling en radioactieve stoffen beschrijven.
(NASK1/K/12)	<p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het meten van temperatuur en luchtdruk toepassen Het ontstaan van wolken, neerslag en bliksem beschrijven Maatschappelijke aspecten van weersverschijnselen toelichten
(NASK1/V/2)	<p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> In constructie krachten onderscheiden, ontbinden, samenstellen en berekenen. De plaats van het massamiddelpunt bepalen en berekeningen met hefboomwet uitvoeren

MAATSCHAPPIJLEER

Vak: Maatschappijleer		Leerweg: KADER		Cohort: 2022-2023					
Methode: Thema's Maatschappijleer									
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code
2022-2023									
	1	(ML1/K/4) (ML1/K/5) (ML1/K/7) Zie omschrijving eindtermen op de volgende pagina	x	Pluriforme samenleving	S	45 min	1	Ja	S
	(ML1/K/2) (ML1/K/3)	x	Actualiteit A	P	45 min	1	Ja	P	S2
2	(ML1/K/5) (ML1/K/6)	x	Politiek	S	45 min	1	Ja	S	S3
	(ML1/K/7)	x	Media	P	45 min	1	Ja	P	S4
	(ML1/K/5) (ML1/K/6)	x	Actualiteit B	P	45 min	1	Ja	P	S5
3	(ML1/K/2)(ML1/K/6)	x	Rechtbank	S	45 min	1	Ja	S	S6
	(ML1/K/5) (ML1/K/6)	x	Criminaliteit	S	45 min	1	Ja	S	S7
	(ML1/K/1)(ML1/K/2)(ML1/K/4) (ML1/K/5) (ML1/K/7)	x	Debat Jongeren	M	45 min	1	Ja	M	S8
Berekening schoolexamencijfer: aantal punten			Voortschrijdend gemiddelde						

Omschrijving eindterm / deeltaak:

(ML1/K/1)	De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijleer in de maatschappij.
(ML1/K/2)	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.
(ML1/K/3)	De kandidaat kan met betrekking tot een maatschappelijk vraagstuk: principes en procedures van de benaderingswijze van het vak maatschappijleer toepassen. Een standpunt innemen en hier argumenten voor geven.
(ML1/K/4)	De kandidaat kan beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving en de invloed van het socialisatieproces herkennen en beschrijven: - uitleggen dat mensen bij een subcultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag en socialisatieproces. - de rol van onderwijs (als socialiserende instantie) beschrijven in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving.
(ML1/K/5)	De kandidaat kan met voorbeelden beschrijven wat sociale verschillen zijn en hoe die veroorzaakt worden, en beschrijven/uitleggen hoe de plaats van een mens op de maatschappelijke ladder kan veranderen (sociale mobiliteit): - beschrijven en uitleggen dat mensen vanuit hun maatschappelijke posities belangen hebben en hoe daardoor conflicten kunnen ontstaan. - overheidsbeleid ten aanzien van sociale ongelijkheid beschrijven en verklaren.
(ML1/K/6)	De kandidaat kan vormen van macht en machtsmiddelen herkennen, beschrijven en verklaren: - beschrijven en uitleggen hoe regels het samenleven van mensen mogelijk maken - beschrijven en uitleggen welke mogelijkheden burgers hebben om invloed uit te oefenen op de politiek, en kenmerken van een parlementaire democratie noemen, herkennen en toelichten.
(ML/K/7)	De kandidaat kan aangeven dat selectieve waarneming een rol speelt in het proces van beeld- en meningsvorming : -uitingen van vooroordelen en beeldvorming ten aanzien van mannen en vrouwen in de samenleving herkennen en benoemen. -beschrijven hoe men uitingen van vooroordelen en discriminatie tegemoet kan treden vanuit het beginsel van gelijkwaardigheid en respect. -van een bepaald sociaal probleem beschrijven hoe de beeldvorming erover tot stand komt/gekomen is.

Maatschappijkunde

Vak: Maatschappijkunde		Leerweg: KADER			Cohort: 2022-2024					
Methode: Examenkatern Maatschappijkunde (5 onderwerpen)										
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	CE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code
2022-2024										
	1	(MK1/K/2)(MK1/K/5)(MK1/K/6)	x		Pluriforme samenleving	S	45 min	1x	J	S
	(MK1/K/2)(MK1/K/3)(K1/K/5)(MK1/K/6)	x		PO Pluriforme samenleving	P	45 min	1x	J	P	S2
2	(MK1/K/2)(MK/K/7)	x		Media	S	45 min	1x	J	S	S3
	(MK1/K/2)(MK/K/3)(MK1/K/7)	x		PO Media	P	45 min	1x	J	P	S4
3	(MK1/K/1)(MK1/K/2)(MK1/K/5)	x		Werk	S	45 min	1x	J	S	S5
	(MK1/K/1)(MK1/K/2)(MK1/K/3)(MK1/K/5)	x		PO Werk	P	45 min	1x	J	P	S6
4	(MK1/K/2)(MK/K/8)	x	x	Criminaliteit	S	45 min	1x	J	S	S7
	(MK1/K/2)(MK1/K/3)(MK/K/8)	x		PO Criminaliteit	P	45 min	1x	J	P	S8
5	(MK1/K/2)(MK1/K/4)	x	x	Politiek	S	45 min	1x	J	S	S9
	(MK1/K/2)(MK1/K/3)(MK1/K/4)	x		PO Politiek	P	45 min	1x	J	P	S10
Berekening schoolexamencijfer:				Voortschrijdend gemiddelde						

Omschrijving eindterm / deeltaak:

(MK1/K/1)	De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van maatschappijleer in de maatschappij.
(MK1/K/2)	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.
(MK1/K/3)	<p>De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ten aanzien van maatschappelijke vraagstukken verschillende typen vragen herkennen en zo zelfstandig mogelijk formuleren; -bij gegeven of zelf geformuleerde vragen informatie verwerven en daarbij gebruikmaken van verschillende informatiebronnen; -aangereikte informatie over maatschappelijke verschijnselen/vraagstukken verwerken en interpreteren op basis van vakinhoudelijke kennis; -de principes en procedures die horen bij de benaderingswijze van het vak maatschappijleer herkennen in informatiebronnen over een maatschappelijk vraagstuk of toepassen op een maatschappelijk vraagstuk; -een standpunt innemen met betrekking tot een concreet maatschappelijk vraagstuk en hier argumenten voor geven.
(MK1/K/4)	<p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Nederland typeren als een parlementaire democratie in een rechtsstaat en als een constitutionele monarchie; -uitleggen op welke wijze overheidsbeleid tot stand komt, de invloed van de Europese Unie daarin aangeven/herkennen en noemen/herkennen hoe Europese besluiten tot stand komen; -mogelijkheden beschrijven die individuele burgers en belangen- of pressiegroepen hebben om de politieke besluitvorming te beïnvloeden; -van politieke partijen en stromingen standpunten en de uitgangspunten herkennen, noemen en verklaren.
(MK1/K/5)	<p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> -de functies en maatschappelijke waardering van arbeid herkennen en beschrijven, en factoren noemen die van invloed zijn op de cultuur van een bedrijf; -de rol van de overheid ten aanzien van arbeid en de problematiek van de verzorgingsstaat herkennen en beschrijven; -uitleggen welke invloed maatschappelijke arbeidsverdeling heeft op de sociale ongelijkheid in de samenleving;
(MK1/K/6)	<p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> -de culturele differentiatie in Nederland beschrijven en ontwikkelingen daarin noemen, alsmede het overheidsbeleid en de visies ten aanzien van de multiculturele samenleving beschrijven; -de sociaaleconomische positie van allochtone groepen beschrijven en verklaren; -aangeven hoe met uitingen van vooroordelen en discriminatie kan worden omgegaan vanuit het beginsel van gelijkwaardigheid en respect.
(MK/K/7)	<p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> -de betekenis van massamedia voor de samenleving herkennen en beschrijven; -factoren en ontwikkelingen herkennen en noemen als het gaat om de inhoud en programmering van massamedia, en nieuwsvoorziening kritisch beoordelen; -benoemen wat de rol van de media is bij beeldvorming en aangeven hoe er sprake is van beïnvloeding door massamedia;
(MK/K/8)	<p>De kandidaat kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> -de aard, ontwikkeling en omvang van criminaliteit als maatschappelijk probleem herkennen en beschrijven; -principes van de rechtsstaat herkennen in het straf- en procesrecht; -oorzaken van criminaliteit herkennen en beschrijven; -de rol van overheidsorganen ter bestrijding van criminaliteit aangeven, verschillende beleidsmaatregelen en kenmerkende visies van politieke stromingen onderscheiden, en effectiviteit en wenselijkheid van --beleidsmaatregelen beoordelen; -de doelen van straffen en maatregelen onderscheiden.

SPORT & BEWEGEN

Vak: Sport en Bewegen		Leerweg: BASIS/KADER/GT		Cohort: 2022-2024					
Methode: /									
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code
2022-2023									
1	(LO1/K/4)	x	Voetbal	P	270 min	1	Ja	P	S1
	Zie omschrijving eindtermen op de volgende pagina								
2	(LO1/K/6)	x	Kracht- en conditiecircuit	P	90 min	1	Ja	P	S2
	(LO1/K/5)	x	Zwaaien	P	180 min	1	Ja	P	S3
	(LO1/K/8)	x	Boksen	P	270 min	1	Ja	P	S4
3	(LO1/K/4)	x	Honkbal	P	270 min	1	Ja	P	S5
	(LO1/K/5)	x	Wendsprong	P	180 min	1	Ja	P	S6
2023-2024									
4	(LO1/K/9)	x	Klimen en fitness	P	90 min	1	Ja	P	S7
	(LO1/K/7)	x	Hoogspringen	P	180 min	1	Ja	P	S8
5	(LO1/K/1) (LO1/K/2) (LO1/K/3)	x	Bewegen en regelen	P	45 min	1	Ja	P	S9
	(LO1/K/3)	x	Volleybal	P	270 min	1	Ja	P	S10
Berekening schoolexamencijfer:			Voortschrijdend gemiddelde						

Omschrijving eindterm / deeltaak:

(LO1/K/1)	De kandidaat kan het belang van bewegen en sport binnen de eigen loopbaan en in de maatschappij verwoorden.
(LO1/K/2)	De kandidaat kan in bewegingssituaties basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, zelfstandig (samen)werken en informatie verwerven en verwerken.
(LO1/K/3)	De kandidaat ontwikkelt zich ten aanzien van een aantal vaardigheden in bewegen en sport die bijdragen tot de ontwikkeling van de eigen leerkanalen, zoals: – kunnen omgaan met regels en een bijdrage leveren aan een sportief verloop en aan de veiligheid van zichzelf en anderen; – eenvoudige regeltaken uitvoeren om samen bewegingssituaties op gang te kunnen brengen en houden; – in bewegingssituaties kunnen omgaan met elementen als lukken en mislukken en winst en verlies; – verschillen in prestatieniveau, motieven, interesses, culturele achtergronden en geslacht hanteren binnen bewegingssituaties; – oriënteren op de eigen sportloopbaan en eigen voorkeuren aangeven ten aanzien van bewegen en sport; – kritisch reflecteren op opgedane ervaringen in relatie tot eigen wensen, motieven en mogelijkheden.
(LO1/K/4)	De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen de volgende spelen uitvoeren: een slag- en loopspel, drie doelspelen, twee terugslagspelen (een vorm van volleybal en keuze uit minstens één vorm van badminton, tennis of tafeltennis), vormen van tik- en afgooisporten en daarbij: zich houden aan afgesproken regels, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.
(LO1/K/5)	De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen één of meer van de volgende turnactiviteiten uitvoeren: steun- en vrij springen, herhaald springen, zwaaien, balanceren en acrobatiek en daarbij: adequaat omgaan met risico's en meehelpen bij regelende taken, waaronder hulpverlening
(LO1/K/6)	De kandidaat kan alleen of samen met anderen één van de volgende vormen van bewegen op muziek uitvoeren: Ritme en bewegen, streetdance, jazzdans of conditionele vormen op muziek en daarbij regelende taken uitvoeren, waaronder een eenvoudige variatie ontwerpen en uitvoeren. Indien het bevoegd gezag hier op grond van de identiteit voor kiest, een vorm van bewegen op muziek naar keuze, of een andere bewegingsactiviteit waarbij ritme en tempo bepalend zijn.
(LO1/K/7)	De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen vormen van de volgende atletiekactiviteiten uitvoeren: hardlopen, ver- en hoogspringen en één vorm van werpen, stoten of slingeren; en daarbij: basiskenmerken van training aangeven, conditieaspecten meten, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.
(LO1/K/8)	De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen één van de volgende vormen zelfverdediging uitvoeren: Stoeisporten (bijvoorbeeld: vormen van judo), trefspelen (bijvoorbeeld: vormen van boksen, schermen of karate-do) en daarbij veiligheidsregels en (etiquette) regels bij zelfverdediging in acht nemen en regelende taken uitvoeren.
(LO1/K/9)	De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen twee nieuwe, actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren die hij kan kiezen uit een aanbod dat bij voorkeur niet behoort tot één van de hierboven genoemde activiteitengebieden (bijvoorbeeld water-, winter- of outdoorsporten).

Vak: kunstvakken inclusief ckv		Leerweg: KB	Cohort: 2022-2023							
Omschrijving eindthermen zie volgende pagina										
Periode	Eindterm /deeltaak	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	SE	Code	
2022-2023										
1	(CKV/K/48) (CKV/K/50) (CKV/K/51) (CKV/K/52)	A Oriëntatie en onderzoek eigen culturele omgeving (oriëntatie op leren en werken)	P	90 min	1	nee	P	x	S1	
2	(CKV/K/48) (CKV/K/49) (CKV/K/50) (CKV/K/51) (CKV/K/52)	B Volgen van en meedoen met culturele en kunstzinnige activiteiten (culturele en kunstzinnige vorming en verdieping)	p	720 min	1	nee	P	x	S2	
3	(CKV/K/48) (CKV/K/49) (CKV/K/50) (CKV/K/51) (CKV/K/52)	C Verslaglegging van de gevolgde culturele activiteiten in het kunstdossier en de reflectie hierop (reflectie en kunstdossier)	S/M	90 min	1	nee	S	x	S3	
Berekening schoolexamencijfer:		Voortschrijdend gemiddelde								

Omschrijving eindterm / deeltaak:

(CKV/K/48)	Produceren van kunst De leerling leert door het gebruik van elementaire vaardigheden de zeggingskracht van verschillende kunstzinnige disciplines te onderzoeken en toe te passen om eigen gevoelens uit te drukken,
(CKV/K/49)	Eigen kunstzinnig werk presenteren De leerling leert eigen kunstzinnig werk, alleen of als deelnemer in een groep, aan derden te presenteren.
(CKV/K/50)	Leren kijken en luisteren naar kunst De leerling leert op basis van enige achtergrondkennis te kijken naar beeldende kunst, te luisteren naar muziek en te kijken en luisteren naar theater-, dans- of filmvoorstellingen.
(CKV/K/51)	Verslag doen van ervaringen De leerling leert, met behulp van visuele of auditieve middelen, verslag te doen van deelname aan kunstzinnige activiteiten (als toeschouwer en als deelnemer).
(CKV/K/52)	Reflecteren op kunstzinnig werk De leerling leert mondeling of schriftelijk te reflecteren op eigen werk en werk van anderen, waaronder kunstenaars.

omschrijving stofaanduiding

A oriëntatie op leren en werken en basisvaardigheden.	De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij. Hierbij kan de kandidaat basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren samenwerken en informatie verwerken en verwerken.
B culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De kandidaat kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan ten minste 4 culturele en kunstzinnige activiteiten die gerelateerd zijn aan verschillende kunstvakken zoals bijvoorbeeld; beeldende vorming, muziek, dans en drama. Ten minste een kunstzinnige activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk.
C reflectie en kunstdossier	De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerling tezamen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hierop reflecteren

LOOPBAAN ORIENTATIE EN BEGELEIDING (LOB)

Vak: LOB		Leerweg: BBL/KBL/GT			Cohort: 2022-2024				
Methode:									
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code
2021-2022									
1	(C1) Zie omschrijving eindtermen op de volgende pagina	x	Wat maak ik mee in mijn profiel?	M	10 min	1	Nee	x	S1
	(C1)	x	Opleidingenmarkt	P	60 min	1	Nee	x	S2
2	(C1)	x	Voorlopige opleidingskeuze (Onderzoek welke opleiding bij jou past en gesprek met mentor)	S	45 min	1	Nee	x	S3
3	(C1)	x	Wat heb ik allemaal gedaan bij LOB? (Mondeling bij Nederlands over LOB)	M	15 min	1	Nee	x	S4
	(C1)	x	Keuzevakken keuze	M	45 min	1	Nee	x	S5
	(C2)	x	Portfolio (Het portfolio voor leerjaar 3 moet afgerond in Intergrip zijn)	S	270 min	1	Nee	x	S6
2022-2023									
4	(C1)	x	Intake training	P	180 min	1	Nee	x	S7
5	(C2)	x	Portfolio (Het portfolio voor leerjaar 4 moet afgerond in Intergrip zijn)	S	270 min	1	Nee	x	S8
	(C1)	x	Wat heb ik allemaal gedaan bij LOB? (Presentatie bij Nederlands over LOB)	M	15 min	1	Nee	x	S9
Berekening schoolexamencijfer:			Voortschrijdend gemiddelde						

Omschrijving eindterm / deeltaak:	
(C1)	De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties': 1 Wat kan ik het best en hoe weet ik dat? [Kwaliteitsreflectie] 2 Waar ga en sta ik voor en waarom dan? [Motievenreflectie] 3 Waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar? [Werkexploratie] 4 Hoe bereik ik mijn doel en waarom zo? [Loopbaansturing] 5 Wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen? [Netwerken]
(C2)	De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten: a. De beoogde doelen b. De resultaten c. De evaluatie en conclusie d. Welke vervolgvactiteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies

Rekenen

Vak: Rekenen		Leerweg: BASIS en KADER		Cohort: 2022-2024					
Methode: Rekenen voor Zorg en Welzijn									
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code
2022-2023									
1	Domein: <i>Getallen, Meten en meetkunde, verhoudingen</i>	x	Rekenen binnen Mens en gezondheid	S	45 min	1	Ja	S	S1
2	Domein: <i>Getallen, Meten en meetkunde, Verhoudingen</i>	x	Rekenen binnen Mens en omgeving	S	45 min	1	Ja	S	S2
3	Domein: <i>Getallen, Meten en meetkunde, Verbanden</i>	x	Rekenen binnen Mens en activiteit en zorg	S	45 min	1	ja	S	S3
Berekening schoolexamencijfer:			Voortschrijdend gemiddelde						

BOUWEN, WONEN EN INTERIEUR

Vak: Bouwen, Wonen & Interieur		Leerweg: KADER			Cohort: 2022-2024					
Methode: Platform VMBO										
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	CSPE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code
2022-2023 1 & 2	BOUWPROCES EN BOUWVOORBEREIDING (P/BWI/1.1) (P/BWI/1.2) (P/BWI/1.3)	x		Eindoets profiel bouwproces en bouwvoorbereiding	S	90 min	1	Ja	S	S1
	Zie omschrijving eindtermen op de volgende pagina	x	x	Praktische opdracht profiel bouwproces en bouwvoorbereiding (Metten, Profiel stellen)	P	540 min	1	Ja	P	S2
	BOUWEN VANAF DE FUNDERING (P/BWI/2.1) (P/BWI/2.2) (P/BWI/2.3) (P/BWI/2.4)	x		Eindoets profiel bouwen vanaf de fundering	S	90 min	1	Ja	S	S3
		x	x	Praktische opdracht profiel bouwen vanaf de fundering (Bekisting, Metselen)	P	540 min	1	Ja	P	S4
	HOUT EN MEUBELVERBINDINGEN (P/BWI/3.1) (P/BWI/3.2)	x		Eindoets profiel Hout- en meubelverbindingen	S	90 min	1	Ja	S	S5
		x	x	Praktische opdracht profiel Hout- en meubelverbindingen (verbindingen, tekenen en houtbewerking)	P	540 min	1	Ja	P	S6
	DESIGN EN DECORATIE (P/BWI/4.1) (P/BWI/4.2) (P/BWI/4.3) (P/BWI/4.4)	x		Eindoets profiel Design en decoratie	S	90 min	1	Ja	S	S7
		x	x	Praktische opdracht profiel Design en decoratie (ontwerpen, tekenen, interieur element maken, decoreren)	P	540 min	1	Ja	P	S8

2023-2024

4 & 5

CONSTRUCTIEVE AANSLUITINGEN EN AFWERKING (K/BWI/1.1) (K/BWI/1.2)	x	Eindtoets keuzeprofiel Constructieve aansluitingen en afwerking	S	60 min	1	Ja	S	S1
		Praktische opdracht keuzeprofiel Constructieve aansluitingen en afwerking	P	540 min	1	Ja	P	S2
SCHOONMETSELWERK (K/BWI/2.1) (K/BWI/2.2)	x	Eindtoets keuzeprofiel Schoonmetselwerk	S	60 min	1	Ja	S	S1
		Praktische opdracht keuzeprofiel Schoonmetselwerk	P	540 min	1	Ja	P	S2
INTERIEURONTWERP EN DESIGN (K/BWI/19.1) (K/BWI/19.2) (K/BWI/19.3) (K/BWI/19.4) (K/BWI/19.5)	x	Eindtoets keuzeprofiel Interieurontwerp en design	S	60 min	1	Ja	S	S1
		Praktische opdracht keuzeprofiel Interieurontwerp en design	P	540 min	1	Ja	P	S2
MEUBELMAKEN (K/BWI/16.1) (K/BWI/16.2)	x	Eindtoets keuzeprofiel Meubel maken	S	60 min	1	Ja	S	S1
		Praktische opdracht keuzeprofiel Meubel maken	P	540 min	1	Ja	P	S2
ONTWERP DUURZAME COMFORTWONING (K/PIE/xx.1) (K/PIE/xx.2)	x	Eindtoets keuzeprofiel Ontwerp duurzame comfortwoning	S	60 min	1	Ja	S	S1
		Praktische opdracht keuzeprofiel Ontwerp Duurzame Comfortwoning	P	540 min	1	Ja	P	S2
WONEN EN DESIGN (K/EO/10.1) (K/EO/10.2) (K/EO/10.3)	x	Eindtoets keuzeprofiel Wonen en Design	S	60 min	1	Ja	S	S1
		Praktische opdracht keuzeprofiel Wonen en Design	P	540 min	1	Ja	P	S2

Voortschrijdend gemiddelde

Omschrijving eindterm / deeltaak:

BOUWPROCES EN BOUWVOORBEREIDING (P/BWI/1.1)	Een kleinschalig bouwproject voorbereiden en het bouwproces organiseren conform geldende wet- en regelgeving. 1.een eenvoudige calculatie en een offerte maken voor onderdelen van een kleinschalig bouwproject. 2.een indeling van een bouwplaats interpreteren. 3.wet-en regelgeving ten behoeve van kleinschalige bouwprojecten toepassen. 4.eisen voor duurzaamheid toepassen. 5.het bouwproces beschrijven.
BOUWPROCES EN BOUWVOORBEREIDING (P/BWI/1.2)	Ter voorbereiding van een kleinschalig bouwproject maatvoeren en uitzetten aan de hand van een bouwvoorbereidingstekening en bestek. 1. Gangbare meetinstrumenten en hulpmiddelen toepassen, 2. Aan de hand van bouwvoorbereidingstekeningen rechte lijnen uitzetten voor een klein bouwwerk, 3. Hoogtemetingen uitvoeren, 4. Meetgegevens verwerken en maatvoering controleren, 5. Afwijkingen bij meten en uitzetten verklaren en corrigeren, 6. Bouwramenplaatsen, 7. Gevellijnenbepalen en afschrijven op de bouwplank, 8. Verklikpunten aangeven
BOUWPROCES EN BOUWVOORBEREIDING (P/BWI/1.3)	Profielen en kozijnen waterpas en te lood stellen en het meterpeil aanbrengen aan de hand van werktekeningen. 1.stelwerkzaamheden voorbereiden. 2 .De koppenmaat en lagenmaat bepalen en afschrijven, 3. Metselprofielen stellen voor een halfsteensmuur en een spouwmuur, 4. Buitenkozijnen voor raam en deur stellen in een halfsteensmuur en een spouwmuur, 5. Binnendeurkozijnen stellen, 6. Gangbare gereedschappen en hulpmiddelen toepassen
BOUWEN VANAF DE FUNDERING (P/BWI/2.1)	Aan de hand van werktekeningen bekistingen maken voor een strook en een ps systeembekisting. 1.werkzaamheden voor een strokenfundering voorbereiden. 2. Een werktekening en een schets van fundering en opgaand metselwerk maken, 3. Een eenvoudige strokenfundering en PS-systeembekisting uitzetten en stellen, 4. Een eenvoudige wapening vlechten en aanbrengen
BOUWEN VANAF DE FUNDERING (P/BWI/2.2)	Aan de hand van een werktekening een halfsteensmuur metselen. 1. Metselwerk voorbereiden, 2. Een werkplek inrichten, 3. Maatvoeren en stellen, 4. Basistechnieken metselen toepassen, 5. Rollagen maken, 6. Voegwerk in de meest gangbare typen maken, 7. Beëindigingen correct maken
BOUWEN VANAF DE FUNDERING (P/BWI/2.3)	Isolatiematerialen verwerken met behulp van actuele kennis over isolatie en ventilatie. 1.isolatiewaarde van materialen en eenvoudige constructies berekenen. 2. Doel en functie van isolatie beschrijven en de juiste soorten isolatiematerialen kiezen, 3. Het belang en de functie van ventilatie beschrijven, 4. Isolatiematerialen in het opgaand werk plaatsen en verwerken, 5. Afval op de juiste wijze verwerken en afvoeren.
BOUWEN VANAF DE FUNDERING (P/BWI/2.4)	Steigers en ladders aan de hand van veiligheidsvoorschriften gebruiken. 1. Verplichte en beschikbare beschermingsmiddelen toepassen, 2. Juiste steigers en ladders kiezen, 3. Rolsteigers en ladders conform voorschriften opbouwen, plaatsen en afbreken, 4. Rolsteigers en ladders op een ergonomische en veilige wijze gebruiken
HOUT EN MEUBELVERBINDINGEN (P/BWI/3.1)	Aan de hand van een werktekening alle werkzaamheden verrichten voor het maken van een werkstuk met enkelvoudige verbindingen. 1. Werkzaamheden voor het maken van een werkstuk voorbereiden 2. Houtverbindingen schetsen en in een CAD programma tekenen, 3. Houtverbindingen maken volgens vastgestelde criteria, 4. Het product aan de hand van kwaliteitscriteria beoordelen
HOUT EN MEUBELVERBINDINGEN (P/BWI/3.2)	Hout zagen en verspanen met behulp van gangbare elektrische, pneumatische en niet aangedreven handgereedschappen en houtbewerkingsmachines. 1. Met gangbare elektrische-, pneumatische-en niet-aangedreven handgereedschappen en houtbewerkingsmachines basisbewerkingen veilig uitvoeren, 2. Veilig werken met gangbare elektrische-, pneumatische-en niet-aangedreven handgereedschappen en houtbewerkingsmachines
DESIGN EN DECORATIE (P/BWI/4.1)	Aan de hand van wensen en eisen, met behulp van ICT, een ontwerp maken voor een interieurelement op basis van plaatmateriaal. 1.een ontwerp maken voor een eenvoudig interieurelement van plaatmateriaal. 2. Het ontwerp tekenen met een 2D en 3D CAD-tekenprogramma. 3. Het ontwerp omzetten in werktekeningen
DESIGN EN DECORATIE (P/BWI/4.2)	Gebruikmakend van decoratieve technieken een ontwerp maken voor de afwerking van een interieurelement op basis van kennis over kleurgebruik en vormgeving. 1. Kleurkarakteristieken toepassen en kleuren combineren tot kleurcontrasten, 2. Een ontwerp maken voor de afwerking en decoratie van een interieurelement

DESIGN EN DECORATIE (P/BWI/4.3)	Aan de hand van een ontwerp en werktekeningen een interieurelement maken met behulp van hout en plaatmateriaal. 1. Het maken van een interieurelement voorbereiden, 2. Een interieurelement met moderne verbindingsmaterialen maken, samenstellen en opsluiten, 3. Gangbare elektrische-, pneumatische-en niet-aangedreven handgereedschappen veilig gebruiken
DESIGN EN DECORATIE (P/BWI/4.4)	Een werkstuk voorbehandelen, afwerken en decoreren. 1. Een behandelplan opstellen voor ondergronden van hout en plaatmateriaal, 2. Een werkschema maken voor de afwerking, 3. Materialen en gereedschappen voor de voorbehandeling en afwerking bepalen, 4. Een werkstuk voorbehandelen en afwerken met watergedragen verfproducten. 5. voorbehandelde, afgewerkte en gedecoreerde werkstukken aan de hand van kwaliteitscriteria beoordelen. 6. Decoratieve figuren printen, plotten, snijplotten, pellen, plakken en monteren
CONSTRUCTIEVE AANSLUITINGEN EN AFWERKING (K/BWI/1.1)	Aan de hand van een werktekening constructieve aansluitingen met verschillende materialen maken. De kandidaat kan: 1. werktekeningen lezen en interpreteren, 2. een 2D-CAD werktekening maken volgens de Amerikaanse projectie methode en een schets maken in isometrische projectie, 3. een materiaalstaat in- en aanvullen. 4. een materiaalstaat en een werkplanning maken. 5. een calculatie en een offerte maken 6. een kozijn op een halfsteensmuur en scheidingswanden aansluiten, 7. een kozijn in houtskeletbouw aansluiten, 8. een kozijn op spouwmuur luchtdicht aansluiten, 9. een spouwmuur op een kapconstructie of platdek luchtdicht aansluiten, 10. een spouwmuur op de begane grond aansluiten
CONSTRUCTIEVE AANSLUITINGEN EN AFWERKING (K/BWI/1.2)	Aansluitingen tussen verschillende materialen afwerken met gebruikmaking van alle gangbare elektrische handgereedschappen. De kandidaat kan: 1. plinten, koplatten en kantstukken aanbrengen, 2. vensterbanken aanbrengen, 3. folies aanbrengen, 4. bevestigingsmaterialen toepassen
SCHOONMETSELWERK (K/BWI/2.1)	Aan de hand van een werktekening constructies maken in halfsteens muren. De kandidaat kan: 1. een werktekening lezen en interpreteren, 2. een 2D-CAD werktekening maken volgens de Amerikaanse projectiemethode en een schets maken in isometrische projectie, 3. een materiaalstaat in- en aanvullen, 4. een materiaalstaat en een werkplanning maken, 5. een calculatie en een offerte maken, 6. hoekoplossingen en beëindigingen aanbrengen, 7. ontmoetingen, onderlinge muuraansluitingen, doorkruisingen, verzwarings, muurafdekkingen aanbrengen, 8. overspanningen, lateien en dilataties aanbrengen
SCHOONMETSELWERK (K/BWI/2.2)	Aan de hand van een maten- en stelplan metselwerk uitvoeren. De kandidaat kan: 1. toepassingen van gereedschappen voor het maken van schoonmetselwerk omschrijven, 2. een maten- en stelplan lezen en uitvoeren, 3. profielen stellen en lagen- en koppenmaat afschrijven, 4. specie maken, 5. relevante metselverbanden aanbrengen, met name halfsteens, klezoren en wildverband, 6. een spouwmuur met isolatie en aansluitingen met kozijn aanbrengen, 7. rollagen in overspanningsconstructies verdelen en aanbrengen
INTERIEURONTWERP EN DESIGN (K/BWI/19.1)	Een interieur ontwerpen. De kandidaat kan: 1. eigenschappen van materialen en gereedschappen voor het maken van een interieur beschrijven, 2. het ontwerp schetsen in een isometrische projectie, 3. het ontwerp in een 2D- en 3D tekenprogramma uitwerken volgens de Amerikaanse projectiemethode, 4. het ontwerp presenteren en motiveren aan de hand van schetsen en moodboards. 6. een werkplanning en kostencalculatie maken.
INTERIEURONTWERP EN DESIGN (K/BWI/19.2)	Interieurelementen in samenhang met een interieur ontwerpen en maken. De kandidaat kan: 1. eigenschappen van materialen en gereedschappen voor het maken van interieurelementen beschrijven, 2. het ontwerp in isometrische projectie schetsen, 3. het ontwerp in een 2D CAD tekening uitwerken volgens de Amerikaanse projectiemethode. 4. aan de hand van een werktekening een interieurelement maken van hout, plaatmateriaal en kunststoffen, 5. de juiste materialen en gereedschappen op een veilige wijze bij de uitvoering gebruiken.
INTERIEURONTWERP EN DESIGN (K/BWI/19.3)	Interieurelementen en een interieur decoreren en presenteren. De kandidaat kan: 1. eigenschappen van materialen en gereedschappen voor het maken van decoraties in een interieur en voor interieurelementen beschrijven. 2. een ontwerp voor decoratie presenteren met behulp van een presentatieprogramma en motiveren. 3. een calculatie voor een interieur en decoraties maken. 4. een interieur en bijbehorende interieurelementen decoreren. 5. het interieur en het interieurelement opleveren door het te presenteren en de gemaakte keuzes te motiveren.

INTERIEURONTWERP EN DESIGN (K/BWI/19.4)	Een tekst en logo opmaken in een softwareprogramma, plotten en monteren. De kandidaat kan: 1. een ontwerp maken voor een tekst en een logo, 2. eigenschappen van materialen en gereedschappen voor het maken van een tekst en logo uit folie beschrijven, 3. een inschatting van tijd en materiaal maken, 4. geschikte software kiezen en het ontwerp op de juiste wijze aanleveren, 5. tekst en een logo invoeren in een softwareprogramma, 6. bestanden gereed maken voor verzending naar de plotter, 7. bestanden op de juiste wijze archiveren, 8. plotter op de juiste wijze instellen en plotten, 9. halfproduct assembleren en klaar maken voor montage, 10. tekst en logo monteren op een ondergrond, 11. de juiste materialen en gereedschappen veilig gebruiken, 12. het werkstuk opleveren.
INTERIEURONTWERP EN DESIGN (K/BWI/19.5)	Een digitaal bestand opmaken, printen en monteren. De kandidaat kan: 1. een ontwerp voor een print maken in een softwareprogramma. 2. eigenschappen van materialen en gereedschappen voor het maken van een print beschrijven. 3. inschatting van tijd en materialen maken. 4. geschikte software kiezen en het ontwerp op de juiste wijze aanleveren. 5. digitale bestanden invoeren in een softwareprogramma. 6. bestanden op de juiste wijze archiveren. 7. printer op de juiste wijze instellen en printen. 8. halfproduct assembleren en klaar maken voor montage. 9. monteren van de print op een ondergrond. 10. de juiste materialen en gereedschappen veilig gebruiken. 11. het werkstuk opleveren.
MEUBELMAKEN (K/BWI/16.1)	De werkzaamheden voor het maken van meubels voorbereiden volgens gangbare eisen. De kandidaat kan: 1. een 2D- en 3D-CAD werktekening van een meubelstuk maken volgens de Amerikaanse projectiemethode, met name van kleine kasten en tafels, 2. een schets maken van een meubelstuk in isometrische projectie, 3. werktekeningen lezen en interpreteren, 4. een materiaalstaat en werkplanning maken. 5. een calculatie maken.
MEUBELMAKEN (K/BWI/16.2)	Aan de hand van een werktekening meubels maken van hout en plaatmateriaal. De kandidaat kan: 1. alle benodigde bewerkingen aan hout en plaatmateriaal op een veilige wijze uitvoeren op gangbare machines, met name: zagen, schaven, steken, frezen, boren, verlijmen, schuren, monteren, behandelen en afwerken. 2. eigenschappen van plaatmaterialen beschrijven en deze materialen herkennen. Het gaat hier om: mdf en hdf, triplex, spaanplaat, corian en HPL. 3. eigenschappen van hout beschrijven en de volgende houtsoorten herkennen. Het gaat hier om: grenen, eiken, beuken, mahonie, teak en noten. 4. afschrijven van vormen en verbindingen. 5. gangbare verbindingen toepassen. 6. de volgende onderdelen van een meubel maken: poten, blad, planken, lades, deurtjes, kleppen. 7. de onderdelen monteren, lades plaatsen, deurtjes en kleppen plaatsen, afhangen en sluitbaar maken. 8. een meubel afwerken en kantafwerking, vul- en reparatiemiddelen toepassen. 9. het werk controleren en indien nodig bijstellen.
ONTWERP DUURZAME COMFORTWONING (K/PIE/xx.1)	Het ontwerpen van een "Duurzame comfortwoning" waarin nieuwe technologie en internet of things zijn verwerkt. De kandidaat kan: 1. een ontwerp visualiseren in een 3D-model met moderne tekenprogramma's en eventueel in BIM. 2. relevantie informatie verzamelen, ordenen en toepassen, zoals eisen van een opdrachtgever en specificaties van producten.
ONTWERP DUURZAME COMFORTWONING (K/PIE/xx.2)	Maken van een maquette voor een "Duurzame comfortwoning". De kandidaat kan: 1. een tekening interpreteren en verwerken in een werktekening t.b.v. een maquette. 2. een maquette samenstellen van duurzame materialen en nieuwe technologie.
WONEN EN DESIGN (K/EO/10.1)	Werkzaamheden binnen wonen en design uitvoeren voor een opdrachtgever zoals een (interieur-)bedrijf of particulier, bijvoorbeeld door een (leerling-) stoffeerder/meubelmaker ten aanzien van het bedenken van een woonstijlconcept. De kandidaat kan: 1. de opdracht bespreken met de opdrachtgever waarbij de wensen en verwachtingen worden geïnventariseerd. 2. research uitvoeren, bijvoorbeeld op grond van een woonstijl, lifestyle, doelgroep, rages en trends, thema en kleur. 3. woonstijlen en lifestyletrends in een presentatievorm herkennen en toepassen, bijvoorbeeld sfeercollage of flat lay. 4. een stalenkaart van materialen samenstellen zoals gordijnstof, leer, behang, meubelstof, vloerbedekking passend bij het woonstijlconcept. 5. textiele producten en materialen m.b.t. grondstof, ontstaanstechniek, bewerkingstechniek en de toepassing ervan herkennen en benoemen. 6. het woonstijlconcept presenteren aan de opdrachtgever waarbij haalbaarheid van het concept wordt besproken m.b.t. de wensen en verwachtingen.

WONEN EN DESIGN (K/EO/10.1)	<p>Werkzaamheden binnen wonen en design uitvoeren voor een opdrachtgever zoals een (interieur-)bedrijf of particulier, bijvoorbeeld door een (leerling-) stoffeerder/meubelmaker ten aanzien van het bedenken van een woonstijlconcept. De kandidaat kan: 1. de opdracht bespreken met de opdrachtgever waarbij de wensen en verwachtingen worden geïnventariseerd. 2. research uitvoeren, bijvoorbeeld op grond van een woonstijl, lifestyle, doelgroep, rages en trends, thema en kleur. 3. woonstijlen en lifestyletrends in een presentatievorm herkennen en toepassen, bijvoorbeeld sfeercollage of flat lay. 4. een stalenkaart van materialen samenstellen zoals gordijnstof, leer, behang, meubelstof, vloerbedekking passend bij het woonstijlconcept. 5. textiele producten en materialen m.b.t. grondstof, ontstaanstechniek, bewerkingstechniek en de toepassing ervan herkennen en benoemen. 6. het woonstijlconcept presenteren aan de opdrachtgever waarbij haalbaarheid van het concept wordt besproken m.b.t. de wensen en verwachtingen.</p>
WONEN EN DESIGN (K/EO/10.2)	<p>Werkzaamheden binnen wonen en design uitvoeren voor een opdrachtgever zoals een (interieur-)bedrijf of particulier, bijvoorbeeld door een (leerling-) stoffeerder/meubelmaker ten aanzien van het ontwerpen van een sample passend bij een woonstijlconcept. De kandidaat kan: 1. beeldaspecten zoals vorm, kleur, ruimte, licht, structuur, compositie en vormgevingsprincipes zoals ritme, herhaling en patroon toepassen t.b.v. het ontwerpen van een sample passend binnen het woonstijlconcept. 2. het ontwerp van een sample passend binnen het woonstijlconcept presenteren aan de opdrachtgever waarbij de haalbaarheid van het ontwerp wordt besproken m.b.t. de wensen en verwachtingen en de (technische) uitvoerbaarheid van het ontwerp</p>
WONEN EN DESIGN (K/EO/10.3)	<p>Werkzaamheden binnen wonen en design uitvoeren voor een opdrachtgever zoals een (interieur-)bedrijf of particulier, bijvoorbeeld door een (leerling-) stoffeerder/meubelmaker ten aanzien van het toepassen van stoffeer- en bewerktechnieken t.b.v. een sample. De kandidaat kan: 1. het sample zoals kruk, poef, lampenkap, meubelstof of kamerscherm bedenken en uitwerken binnen het woonstijlconcept en binnen de wensen van de opdrachtgever. 2. stoffeertechnieken toepassen zoals meubel stofferen. 3. technieken toepassen m.b.t. het bewerken en stylen van textiele materialen zoals sjabloneren, stempelen, zeefdrukken, appliceren, plooiën, Zaans stikwerk, borduren en mola techniek. 4. apparatuur en handgereedschap bedienen zoals (borduur-) naaimachine, pneumatische tacker, ontnieter, lijmpistool en transferpers. 5. het sample, passend binnen het woonstijlconcept, aan de opdrachtgever presenteren en evalueren voor suggesties ter verbetering.</p> <p>NB! Door de ontwikkelingen met betrekking tot de DLR kan het zijn dat er een keuzevak af gaat of bij komt in 2023.</p>

Vak: Economie & Ondernemen		Leerweg: KADER			Cohort: 2022-2024								
Methode: Uitgeversgroep													
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	CSPE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code			
2022-2023	1	Algemene kennis en vaardigheden (EO/K/A.3) (P/EO/1.1) (P/EO/1.2)	Commercieel	x	x	S1 Commerciële beroepen, retailformule, producten en prijs	S	90 min	1	Ja	S	S1	
						Zie omschrijving eindtermen op de volgende pagina	S2 Plaats, presentatie, PR, reclame, verkoop & afrekenen	S	90 min	1	Ja	S	S2
						P1 Stageopdrachten Commercieel (alle eindtermen)	P	1400 min	3	Ja	P	P1	
	Administratie (P/EO/4.1) (P/EO/4.2)	x	x	S3 Bedrijf starten, organisatie van een bedrijf en formulierenstroom	S	90 min	1	Ja	S	S3			
				S4 Prijsberekeningen, winstberekeningen en statistiek	S	90 min	1	Ja	S	S4			
				2	Logistiek (P/EO/3.1) (P/EO/3.2) (P/EO/3.3)	x	x	S5 Inleiding logistiek, magazijn, ontvangst en opslag, derving	S	90 min	1	Ja	S
	S6 Formulieren, verzamelen en verpakken, voorraadbeheer	S	90 min					1	Ja	S	S6		
	P2 Stageopdrachten Logistiek (alle eindtermen)	P	1400 min					3	Ja	P	P2		
Secretarieel (P/EO/2.1) (P/EO/2.2)	x	x	S7 Inleiding secretariael, presentatie, schriftelijk communicatie	S	90 min	1	Ja	S	S7				
			S8 Mondelinge communicatie, agendabeheer, plannen en organiseren, informatie ordenen	S	90 min	1	Ja	S	S8				

2023-2024

4 & 5

Marketing (K/EO/1.1) (K/EO/1.2)	x	S1 Bedrijfsformule, onderzoek doen, presentatie onderzoeksresultaten	S	90 min	1	Ja	S	S1
		S2 Marketinginstrumenten, marketingplan, presentatie marketingplan	S	90 min	1	Ja	S	S2
Administratief en financieel beheer (K/EO/4.1) (K/EO/4.2)	x	S1 Inkoopprijs, kostprijs, verkoopprijs, omzet, inkoopwaarde, brutowinst, balans en	S	90 min	1	Ja	S	S1
		S2 Dagboeken, (sub)administratie, debiteuren en crediteurenbeheer	S	90 min	1	Ja	S	S2
Webshop (K/EO/6.1) (K/EO/6.2)	x	S1 Een goede webshop, webshopindeling, verkoopprijs en kosten, artikelinformatie en	S	90 min	1	Ja	S	S1
		P1 Een webshop starten en onderhouden	S	90 min	1	Ja	S	S2
Ondernemen (K/EO/5.1) (K/EO/5.2) (K/EO/5.3) (K/EO/5.4)	x	P1 Marketingplan presenteren	P	20 min	1	Ja	P	P1
		P2 Ondernemingsplan presenteren	P	20 min	1	Ja	P	P2

Berekening schoolexamencijfer:

Voortschrijdend gemiddelde

Omschrijving eindterm / deeltaak:

Algemeen (EO/K/A.3)	Voor de opleiding en beroep relevante berekeningen kunnen uitvoeren
Commercieel (P/EO/1.1)	Het begrip retailformule herkennen, omschrijven en toepassen, De belangrijkste elementen uit de retailformule herkennen, omschrijven en toepassen (doelgroep, assortiment, concurrentiepositie), De samenhang tussen doelgroep en distributie herkennen en toepassen, Het belang van vakkennis (artikelkennis) herkennen en toepassen, Assortimentskennis verwerven, herkennen en toepassen, De samenhang tussen prijs en de marktpositie herkennen en toepassen, De samenhang tussen promotie en presentatie en de marktpositie herkennen, uitleggen en toepassen, De samenhang tussen reclame en de marktpositie herkennen en toepassen.
Commercieel (P/EO/1.2)	De verkoopfasen doorlopen, Afrekenhandelingen verrichten, Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.
Administratie (P/EO/4.1)	Rechtsvormen en kenmerken van bedrijven herkennen, Doelstellingen van bedrijven herkennen en benoemen, Bedrijfsfuncties herkennen en benoemen, Bedrijfsprocessen herkennen en benoemen, Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.
Administratie (P/EO/4.2)	De formulierenstroom in het bedrijf bijhouden, Financiële feiten verwerken in de boekhouding, Financiële data gebruiken: lezen, berekenen, interpreteren, Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.
Logistiek (P/EO/3.1)	Goederen ontvangen, Goederen opslaan, Goederen verplaatsen, intern transport, Derving tegengaan
Logistiek (P/EO/3.2)	Goederen verzamelen, verpakken en verzendklaar maken, Goederen verzenden
Logistiek (P/EO/3.3)	Begrippen met betrekking tot de voorraad herkennen en toepassen, Administratief voorraadbeheer uitvoeren, Goederen bestellen, Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.
Secretarieel (P/EO/2.1)	Het agendabeheer voeren, Bijeenkomsten organiseren, Communicatie verzorgen, Post verzorgen, Secretariële ondersteuning verrichten, Data beheren
Secretarieel (P/EO/2.2)	Communicatie verzorgen, Klachten afhandelen, Klanten ontvangen, Bezoekers ontvangen, Het bedrijf presenteren, Ontwikkelingen in de secretariële ondersteuning herkennen en uitleggen, Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.
Marketing (K/EO/1.1)	Onderzoekvaardigheden herkennen en toepassen, Aan de hand van de marketinginstrumenten een bestaande retailformule beoordelen op het gebied van doelgroep, assortiment en marktpositie, Een bijdrage leveren aan het opstellen van een marktonderzoek, Het marktonderzoek uitvoeren, De onderzoeksresultaten verwerken en conclusies trekken, Presentatietechnieken herkennen en toepassen, De onderzoeksresultaten presenteren
Marketing (K/EO/1.2)	Aan de hand van de marketinginstrumenten verbetervoorstellen formuleren naar aanleiding van de onderzoeksresultaten ten aanzien van doelgroep, assortiment, marktpositie (denk hierbij aan zaken als logo/huisstijl, locatie, etalage, winkelinrichting, multi-channel, distributie etc.), De verbetervoorstellen presenteren, Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.
Webshop (K/EO/6.1)	Een eigen webshop bedenken, ontwikkelen en onderhouden, rekening houdend met doelgroep, assortiment en marktpositie, Een webshop bedenken, met name naam, vorm, grootte, product, positionering, doelgroep, kosten, Een webshop ontwerpen; prototype maken, met name layout, retailformule, Een online webshop maken, De productfotografie toepassen, Het assortiment onderhouden, met name producten toevoegen en verwijderen, De webshop voorbereiden voor publicatie, Ontwikkelingen in de e-commerce herkennen
Webshop (K/EO/6.2)	Via internet en sociale media goederen of diensten verkopen, Online verkopen, Promotie maken, Betaalmogelijkheden herkennen en toepassen, De opslag en verzending toepassen, Voorwaarden voor retourzending herkennen en toepassen, Een resultatenoverzicht presenteren, De uitvoering nabespreken en evalueren, Aan de hand van de marketinginstrumenten de webshop beoordelen en verbetervoorstellen formuleren
Adm. beheer (K/EO/4.1)	Boekingsstukken coderen met behulp van boekingsregels; een boekingsgang uitvoeren; saldibalans, resultatenrekening en eindbalans lezen, Bedrijfseconomische calculaties uitvoeren, met name kost- en verkoopprijsberekening, kostensoorten, integrale en differentiële kostprijs, Verslaglegging en bedrijfsvergelijkingen uitvoeren, uitgebreid exploitatieoverzicht, interne en externe kengetallen, kostensoorten, begroting
Adm. beheer (K/EO/4.2)	De urenadministratie bijhouden (saldilijst debiteuren, betalingsvoorwaarden hanteren, controleren naar aanleiding van facturen, aanmaningen, nalatige debiteuren), De crediteurenadministratie bijhouden (saldilijst crediteuren, betalingsvoorwaarden hanteren, controleren naar aanleiding van facturen, betaaladviezen, reageren op aanmaningen), Voorraadadministratie bijhouden (voorraadlijst), Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.
Ondernemen (K/EO/5.1)	Persoonlijke gegevens noemen, Persoonlijke motieven noemen, Persoonlijke kwaliteiten noemen, De keuze voor de ondernemingsvorm motiveren
Ondernemen (K/EO/5.2)	Het doel van de onderneming noemen, De markt beoordelen, Een marketingmix ontwerpen en toepassen, Inkoop en verkoopbeleid toepassen
Ondernemen (K/EO/5.3)	Een investeringsplan, financieringsplan, exploitatiebegroting en een liquiditeitsbegroting maken, De haalbaarheid van het plan beoordelen
Ondernemen (K/EO/5.4)	Het ondernemingsplan uitvoeren, Een resultatenoverzicht presenteren, De uitvoering nabespreken en evalueren, Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding

PRODUCEREN, INSTALLEREN EN ENERGIE

Vak: Produceren, Installeren en Energie		Leerweg: KADER			Cohort: 2022-2024					
Methode: Techiek op Maat										
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	CE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code
2022-2023 1 & 2	ONTWERPEN EN MAKEN (P/PIE/1.1) (P/PIE/1.2) (P/PIE/1.3) (P/PIE/1.4)	X		Eindtoets profiel Ontwerpen en maken	S	90 min	1	Ja	S	S1
	Zie omschrijving eindtermen op de volgende pagina	X	X	Praktische opdracht profiel Ontwerpen en maken	P	540 min	1	Ja	P	S2
	BEWERKEN EN VERBINDEN VAN MATERIALEN (P/PIE/2.1) (P/PIE/2.2)	X		Eindtoets profiel bewerken en verbinden van materialen	S	90 min	1	Ja	S	S3
		X	X	Praktische opdracht profiel bewerken en verbinden van materialen	P	540 min	1	Ja	P	S4
	BESTUREN EN AUTOMATISEREN (P/PIE/3.1) (P/PIE/3.2) (P/PIE/3.3)	X		Eindtoets profiel Besturen en automatiseren	S	90 min	1	Ja	S	S5
		X	X	Praktische opdracht profiel Besturen en automatiseren	P	540 min	1	Ja	P	S6
	INSTALLEREN EN MONTEREN (P/PIE/4.1) (P/PIE/4.2)	X		Eindtoets profiel Installeren en monteren	S	90 min	1	Ja	S	S7
		X	X	Praktische opdracht profiel Installeren en monteren	P	540 min	1	Ja	P	S8

2023-2024

4 & 5

BOOGLASPROCESSEN (K/PIE/2.1) (K/PIE/2.2) (K/PIE/2.3) (K/PIE/2.4) (K/PIE/2.5)	X	Eindtoets keuzedeel Booglasprocessen	S	60 min	1	Ja	S	S1
	X	Praktische opdracht keuzedeel booglasprocessen	P	540 min	1	Ja	P	S2
DUURZAME ENERGIE (K/PIE/5.1) (K/PIE/5.2) (K/PIE/5.3) (K/PIE/5.4) (K/PIE/5.5) (K/PIE/5.6)	X	Eindtoets keuzedeel Duurzame energie	S	60 min	1	Ja	S	S1
	X	Praktische opdracht keuzedeel Duurzame energie	P	540 min	1	Ja	P	S2
DRINKWATER EN SANITAIR (K/PIE/10.1) (K/PIE/10.2) (K/PIE/10.3) (K/PIE/10.4) (K/PIE/10.5)	X	Eindtoets keuzedeel Drinkwater en sanitair	S	60 min	1	Ja	S	S1
	X	Praktische opdracht keuzedeel Drinkwater en sanitair	P	540 min	1	Ja	P	S2
DOMOTICA EN AUTOMATISERING (K/PIE/14.1) (K/PIE/14.2) (K/PIE/14.3)	X	Eindtoets keuzedeel Domotica en automatisering	S	60 min	1	Ja	S	S1
	X	Praktische opdracht keuzedeel Domotica en automatisering	P	540 min	1	Ja	P	S2

Berekening schoolexamencijfer:

Voortschrijdend gemiddelde

Omschrijving eindterm / deeltaak:

ONTWERPEN EN MAKEN (P/PIE/1.1)	Een ontwerp van een product maken met behulp van 2D en 3D CAD-software en de uitvoering voorbereiden. De kandidaat kan: 1. een ontwerpvragestuk analyseren, beschrijven en het ontwerp schetsen, uitvoeren, testen en evalueren. 2. met behulp van CAD een ontwerp voor een product maken zowel 2D en 3D. 3. werktuigbouwkundige en elektrotechnische tekeningen en schema's maken. 4. stuklijsten en materiaalstaten maken aan de hand van tekeningen en schema's. 5. aan de hand van tekeningen, stuklijsten en materiaalstaten een eenvoudige calculatie maken.
ONTWERPEN EN MAKEN (P/PIE/1.2)	Een ontwerp produceren door handmatige, machinale en automatische bewerkingen uit te voeren aan metalen en kunststoffen. De kandidaat kan: 1. handmatig zagen, schroefdraad snijden en tappen aan de hand van schroefdraadtabellen. 2. verspanende bewerkingen met behulp van snijsnelheidstabellen uitvoeren op een draaimachine en boormachine. 3. een product automatisch produceren met behulp van CAD/CAM, 3D-printer en CNC simulatie.
ONTWERPEN EN MAKEN (P/PIE/1.3)	Een ontworpen elektrische schakeling opbouwen, aansluiten en beproeven. De kandidaat kan: 1. elektrische componenten in een practicum opbouwen en aansluiten aan de hand van een eigen ontwerp. 2. elektrische componenten in een practicum aansluiten aan de hand van een stroomkringschema. 3. de werking van de elektrische schakeling beproeven aan de hand van een stroomkringschema.
ONTWERPEN EN MAKEN (P/PIE/1.4)	Aan de hand van een ontwerp een product bestaande uit meerdere onderdelen samenstellen en aansluiten. De kandidaat kan: 1. onderdelen en componenten monteren en samenstellen. 2. elektrische bedrading aanbrengen en aansluiten. 3. meten en controleren van samengesteld werk.
BEWERKEN EN VERBINDEN VAN MATERIALEN (P/PIE/2.1)	Producten maken door het vervormen en scheiden van materialen door middel van knippen, buigen, zwenkbuigen en het maken van bijbehorende uitslagen. De kandidaat kan: 1. van een driedimensionaal product een uitslag maken. 2. een uitslag overnemen op plaatwerk. 3. een plaat uitknippen met behulp van verschillende plaatscharen en plaathoescharen. 4. buis en profielen buigen en koudbuigen. 5. instellen en toepassen van buiggereedschap, zetbank en vingerzetbank. 6. lengte en buigvolgorde bepalen van gebogen profiel en buisprofiel
BEWERKEN EN VERBINDEN VAN MATERIALEN (P/PIE/2.2)	Plaat- en profielmaterialen aan de hand van een werktekening met elkaar verbinden. De kandidaat kan: 1. onderdelen samenstellen door middel van MIG/MAG-hechtlassen, puntlassen en zachtsolderen 2. onderdelen samenstellen door middel van schroef-, klem- en lijmverbindingen. 3. samengestelde producten controleren op kwaliteit van de verbinding en maatvoering
BESTUREN EN AUTOMATISEREN (P/PIE/3.1)	In een practicum aan de hand van een schema en opstellingstekening een besturingsinstallatie, een regelsysteem en een domotica-installatie opbouwen. De kandidaat kan: 1. een pneumatische schakeling opbouwen. 2. een programmeerbaar relais aansluiten en een programma invoeren. 3. sensoren en actuatoren kiezen en aansluiten. 4. een regelsysteem opbouwen, aansluiten en testen. 5. een domotica-installatie opbouwen, aansluiten en testen. 6. storingen en fouten zoeken en verhelpen in de opgebouwde schakeling. 7. metingen uitvoeren aan een besturingsinstallatie. 8. een verslag maken en de resultaten presenteren.
BESTUREN EN AUTOMATISEREN (P/PIE/3.2)	In een elektrotechnisch practicum metingen uitvoeren. De kandidaat kan: 1. metingen uitvoeren aan een elektrische schakeling. 2. eenvoudige berekeningen aan elektrische schakelingen uitvoeren. 3. universeelmeters en tweepolige spanningstester instellen en aansluiten. 4. eenvoudige berekeningen maken met de verkregen meetgegevens en deze met tabellen en grafieken weergeven in een meetrapport 5. het meetrapport presenteren.
BESTUREN EN AUTOMATISEREN (P/PIE/3.3)	Een automatische besturing van een proces realiseren en testen. De kandidaat kan: 1. besturingscomponenten plaatsen aan de hand van een opstellingstekening. 2. de besturingscomponenten bedraden en aansluiten aan de hand van een bedradingstekening. 3. een programma invoeren in een programmeerbaar relais. 4. de automatische besturing testen
INSTALLEREN EN MONTEREN (P/PIE/4.1)	Een sanitaire installatie aanleggen aan de hand van een werktekening. De kandidaat kan: 1. werktekeningen en schema's lezen en interpreteren. 2. gangbare installatiebuis bewerken. 3. gangbare installatiebuis, inclusief de appendages en kranen verbinden en aanleggen. 4. sanitaire kunststof leidingen verbinden en aanleggen. 5. de buisinstallatie beproeven op werking en dichtheid. 6. beugelmaterialen toepassen. 7. sanitaire toestellen herkennen en aansluiten. 8. Sanitaire appendages toepassen.

INSTALLEREN EN MONTEREN (P/PIE/4.2)	Een elektrische huisinstallatie aanleggen aan de hand van een installatietekening. De kandidaat kan: 1. installatietekeningen en schema's lezen en interpreteren. 2. het leidingnet van een huisinstallatie aanleggen, bedraden en aflassen. 3. voor een basislichtschakeling schakelaars en wandcontactdozen monteren en aansluiten. 4. vereffenings- en beschermingsleidingen aanleggen, aansluiten en controleren. 5. verlichtingsarmaturen voor een huisinstallatie aansluiten en afmonteren. 6. elektrische huishoudelijke verbruikstoestellen aansluiten. 7. een huisinstallatie met huishoudelijke toestellen in bedrijf stellen. 8. fouten zoeken en verhelpen met behulp van stroomkringschema's, bedradingsstekeningen en installatietekeningen
BOOGLASPROCESSEN (K/PIE/2.1)	De werkzaamheden voorbereiden met behulp van de werkinstructies tekeningen, geldende kwaliteitsnormen, Arbo- en veiligheidsvoorschriften. De kandidaat kan: 1. laswerk voorbereiden 2. werktekeningen lezen en lassymbolen interpreteren
BOOGLASPROCESSEN (K/PIE/2.2)	Machines en gereedschappen in- en afstellen. De kandidaat kan: 1. lasapparatuur afstellen met gebruikmaking van de benodigde parameters. 2. verschillende lasprocessen en hun specifieke eigenschappen noemen. 3. veiligheidsregels rondom het gebruik van de benodigde apparatuur in acht nemen. 4. de benodigde persoonlijk beschermingsmiddelen gebruiken
BOOGLASPROCESSEN (K/PIE/2.3)	Materiaal voorbereiden en lasnaden aanbrengen. De kandidaat kan: 1. de benodigde lasnaadvormen voorbereiden en aanbrengen. 2. onderdelen van een werkstuk volgens gestelde eisen aan elkaar hechten 3. controle uitoefenen op de maatvoering en kwaliteit van de lasopening. 4. verschillende lasnaadvormen en hun specifieke eigenschappen noemen. 5. materiaaleigenschappen van het werkstuk noemen. 6. veiligheidsregels rondom het gebruik van de benodigde apparatuur toepassen. 7. de benodigde persoonlijk beschermingsmiddelen gebruiken
BOOGLASPROCESSEN (K/PIE/2.4)	Een plan van aanpak opstellen. De kandidaat kan: 1. de lasvolgorde bepalen van een product. 2. voor de te volgen procedure en werkwijze een plan van aanpak opstellen. 3. verschillende lasprocessen en hun specifieke eigenschappen noemen. 4. veiligheidsregels rondom het gebruik van de benodigde apparatuur toepassen. 5. de benodigde persoonlijk beschermingsmiddelen gebruiken
BOOGLASPROCESSEN (K/PIE/2.5)	Onderdelen en deelproducten met elkaar verbinden volgens de werkopdracht. De kandidaat kan: 1. onderdelen snel, accuraat en precies verbinden zodat de diverse onderdelen samen één geheel vormen 2. werken volgens lasmethodebeschrijvingen en las-toevoegmaterialen gebruiken. 3. eigenschappen van materialen en middelen bij het vervaardigen van producten noemen
DUURZAME ENERGIE (K/PIE/5.1)	Een eenvoudig onderzoek uitvoeren naar het nut en noodzaak van duurzame energietechnieken en energiebesparende maatregelen en de uitkomst presenteren. De kandidaat kan: 1. het nut en de noodzaak van duurzame energie uitleggen. 2. de begrippen People, Planet, en Profit uitleggen. 3. zijn eigen bijdrage aan duurzaamheid benoemen. 4. principes voor het opwekken van duurzame energie, zoals bijvoorbeeld pv-panelen, warmtepomp, warmte-kracht-koppeling (micro wkk) Urban wind (kleinschalige particuliere toepassingen) en brandstofcellen omschrijven. 5. energiebesparende maatregelen, zoals bijvoorbeeld ledverlichting en de slimme meter, in en om huis onderzoeken en omschrijven. 6. de uitkomsten van een eenvoudig onderzoek over duurzame energietechnieken presenteren
DUURZAME ENERGIE (K/PIE/5.2)	Met behulp van ICT-toepassingen opbrengstberekeningen maken voor pv-panelen en het werk voorbereiden. De kandidaat kan: 1. controleren of een theoretische opbrengstberekening overeenkomt met de gegeven waarden en hier een conclusie uit trekken. 2. het verschil in opbrengst van pv-panelen in relatie tot de hellingshoek van de panelen en instalingshoek van de zon aantonen. 3. opbrengstresultaten en grafieken (in een spreadsheetprogramma) maken en presenteren. 4. een materiaalstaat maken. 5. een elektrisch aansluitschema tekenen voor pv-panelen. 6. plaatsingsmarges ten opzichte van dakranden voor pv-panelen toepassen

DUURZAME ENERGIE (K/PIE/5.3)	Met behulp van een bouwtekening pv-panelen intekenen op een bestaand dak. De kandidaat kan: 1. een bestaand dak opmeten met behulp van een bouwtekening. 2. met behulp van een bestaande bouwtekening een dak tekening maken met daarop pv-panelen. 3. een elektrisch aansluitschema voor pv-panelen lezen en controleren. 4. een elektrisch aansluitschema voor pv-panelen tekenen en controleren. 5. plaatsingsmarges (no go zones) voor pv-panelen ten opzichte van dakranden in de bouwtekening toepassen
DUURZAME ENERGIE (K/PIE/5.4)	Met behulp van een bestaande bouwtekening pv-panelen monteren en hierbij de voorgeschreven PBM's en veiligheidsprocedures toepassen. De kandidaat kan: 1. de verschillende onderdelen voor het monteren van pv-panelen noemen. 2. dak haken voor pv-panelen uitmeten op een dak, rekening houdend met de plaatsingsmarges (no go zones). 3. bij werkzaamheden op een dak de voorgeschreven PBM's en veiligheidsprocedures noemen en toepassen. 4. dak haken voor pv-panelen plaatsen op een dak. 5. montagerail voor pv-panelen plaatsen op een dak. 6. pv-panelen plaatsen in de montagerail. 7. pv-panelen elektrotechnisch aansluiten op een bestaande meterkast met een afzonderlijke installatieautomaat en aardlekschakelaar. 8. een inverter aansluiten op WIFI en de opbrengsten van pv-panelen via een device (computer, laptop, tablet of smartphone) uitlezen.
DUURZAME ENERGIE (K/PIE/5.5)	Een eenvoudige sanitaire installatie aansluiten op een zonneboiler. De kandidaat kan: 1. een eenvoudige sanitaire installatie, bestaande uit een wasbak, koud- en warmwaterkraan en afvoer aansluiten op een zonneboiler. 2. de werking van een zonneboiler benoemen
DUURZAME ENERGIE (K/PIE/5.6)	Metingen met infraroodcamera uitvoeren en verwerken in een advies ten behoeve van energiebesparende oplossingen. De kandidaat kan: 1. het begrip infrarood verklaren. 2. de begrippen koudebruggen en warmteverliezen verklaren. 3. een infraroodcamera gebruiken, de meetresultaten verzamelen en interpreteren. 4. eenvoudige energiebesparende oplossingen voorstellen aan een klant
DUURZAME ENERGIE (K/PIE/5.7)	Metingen met infraroodcamera maken en verwerken in een plan ten behoeve van energiebesparende oplossingen. De kandidaat kan: 1. het begrip infrarood verklaren. 2. de werking van een infraroodcamera uitleggen. 3. de begrippen koudebruggen en warmteverliezen verklaren. 4. energiebesparende oplossingen toepassen. 5. werken met infrarood apparatuur om energielekken op te sporen. 6. een rapport opmaken met daarin opnames van de infraroodcamera. 7. naar aanleiding van infraroodopnames een plan maken voor energiebesparende oplossingen
DRINKWATER EN SANITAIR (K/PIE/10.1)	Een drinkwater- en sanitaire installatie ontwerpen, tekenen en calculeren. De kandidaat kan: 1. een ontwerp maken van een drinkwater- en sanitaire installatie aan de hand van een casus of wensen van een 'klant'. 2. een ontwerp van een drinkwater- en sanitaire installatie schetsen op papier en tekenen in een CAD-programma. 3. een calculatie maken van een drinkwater- en sanitaire installatie voor een woning
DRINKWATER EN SANITAIR (K/PIE/10.2)	Tekeningen en schema's van drinkwater- en sanitaire installaties lezen en interpreteren. De kandidaat kan: 1. een tekening lezen van een drinkwater- en sanitaire installatie en daar een plan van aanpak voor maken. 2. een materiaalstaat maken aan de hand van een installatietekening
DRINKWATER EN SANITAIR (K/PIE/10.3)	Leidingsystemen voor een drinkwater- en sanitaire installatie aanleggen. De kandidaat kan: 1. standaard beugels, bevestigings- en ondersteuningsvoorzieningen voor leidingen en toestellen aanbrengen 2. kunststof leidingen voor een sanitaire installatie bewerken en verbinden. 3. een koperen- en meerlagenbuis voor een drinkwaterinstallatie bewerken en verbinden
DRINKWATER EN SANITAIR (K/PIE/10.4)	Een drinkwater- en sanitaire installatie afmonteren. De kandidaat kan: 1. sanitaire- en drinkwater appendages aanbrengen en toestellen plaatsen. 2. een drinkwaterinstallatie beproeven op dichtheid
DRINKWATER EN SANITAIR (K/PIE/10.5)	Een warmtewisselaar installeren in een sanitaire installatie. De kandidaat kan: 1. een warmtewisselaar in een drinkwaterinstallatie plaatsen en aansluiten
DOMOTICA EN AUTOMATISERING (K/PIE/14.1)	In een practicum een domotica installatie opbouwen aan de hand van een schema en opstellingstekening. De kandidaat kan: 1. een domotica installatie opbouwen met maximaal 6 lampen, aansluiten en testen. 2. fouten in de opgebouwde installatie zoeken en verhelpen. 3. de werking en functie van een domotica installatie verklaren en presenteren
DOMOTICA EN AUTOMATISERING (K/PIE/14.2)	Door middel van domotica een automatische besturing van een elektrisch rolluik met verlichting realiseren en testen. De kandidaat kan: 1. aan de hand van een opstellingstekening besturingscomponenten plaatsen. 2. een opstelling inregelen. 3. sensoren ten behoeve van verlichting aansluiten aan de hand van een bedradingstekening. 4. een eenvoudig domotica programma invoeren in het domoticasysteem 5. een automatische domotica besturing testen op de juiste werking
DOMOTICA EN AUTOMATISERING (K/PIE/14.3)	Een automatische besturing met behulp van domotica componenten demonstreren en presenteren De kandidaat kan: 1. een automatische besturing met behulp van domotica componenten demonstreren en de werking uitleggen en presenteren, bijvoorbeeld een rolluik of garagedeur met verlichting

ZORG & WELZIJN

Vak: Zorg & Welzijn		Leerweg: KADER			Cohort: 2022-2024						
Methode: Uitgeversgroep											
Periode	Eindterm /deeltaak	SE	CSPE	Stofaanduiding	Vorm	Duur	Weging	Herkansing	H-Vorm	Code	
2022-2023	1	x	x	Mens en Gezondheid, Hoofdstuk 2 t/m 5	S	60 min	1	Ja	S	S1	
				Zie omschrijving eindtermen op de volgende pagina	Hoofdstuk 8,9 en 10: Een maaltijd bereiden en opdienen	P	135 min	1	Ja	P	S2
2	MENS EN OMGEVING (P/ZW/2.1) (P/ZW/2.2) (P/ZW/2.3) (P/ZW/2.4) (P/ZW/2.5)	x	x	Mens en Omgeving, Hoofdstuk 6 en 7	S	60 min	1	Ja	S	S3	
				Hoofdstuk 2 en 3: Huishoudelijke schoonmaakwerkzaamheden verrichten /etiketten lezen, Aanpassingen (hulpmiddelen) in en rondom een gebouw	P	90 min	1	Ja	P	S4	
				Hoofdstuk 4 en 5: Gesprek voeren en een telefoon notitie maken	P	45 min	1	Ja	P	S5	
	MENS EN ACTIVITEIT (P/ZW/3.1) (P/ZW/3.2) (P/ZW/3.3)	x	x	Mens en Activiteit, Hoofdstuk 2 en 3	S	60 min	1	Ja	S	S6	
				Hoofdstuk: 5,6 en 7: Een activiteit voorbereiden voor een doelgroep, uitvoeren en evalueren	P	135 min	1	Ja	P	S7	
3	MENS EN ZORG (P/ZW/4.1) (P/ZW/4.2) (P/ZW/4.3) (P/ZW/4.4) (P/ZW/4.5)	x	x	Hoofdstuk 2 t/m 8: Ondersteunen bij bewegen en verplaatsen, kleine letsels behandelen	P	60 min	1	Ja	P	S8	
				Mens en Zorg, Hoofdstuk 9 en 10	S	45 min	1	Ja	S	S9	

2023-2024

4 & 5

2023-2024 4 & 5	ASSISTEREN IN DE GEZONDHEIDSZORG (K/ZW/7.1) (K/ZW/7.2) (K/ZW/7.3) (K/ZW/7.4) (K/ZW/7.5)	x	Assisteren in de gezondheidszorg, Hoofdstuk 5,6 en 7	S	60 min	1	Ja	S	S1
			Hoofdstuk 2,3,4: Voorraad beheer, een bestellijst maken, e-mail versturen	P	45 min	1	Ja	P	S2
			Hoofdstuk 8: Voorlichting ziekte preventie	P	135 min	1	Ja	P	S3
	FACITAIRE DIENSTVERLENING: CATERING EN INRICHTING (K/ZW/9.1) (K/ZW/9.2) (K/ZW/9.3) (K/ZW/9.4)	x	Hoofdstuk 2, 3 en 6 Facilitaire Dienstverlening: Catering en inrichting	S	60 min	1	Ja	S	S1
			Hoofdstuk 4 en 5: Catering werkzaamheden verrichten en werken volgens HACCP-richtlijnen	P	135 min	1	Ja	P	S2
	ONDERSTEUNING BIJ SPORT EN BEWEGINGSACTIVITEITEN (K/ZW/11.1) (K/ZW/11.2) (K/ZW/11.3) (K/ZW/11.4) (K/ZW/11.5)	x	Assisteren en instructie geven bij sport- en bewegingsactiviteiten.	P	135 min	1	Ja	P	S1
			Ondersteuning bij sport en bewegingsactiviteiten: Hoofdstuk 5,6 en 7	S	135 min	1	Ja	S	S2
	KENNISMAKING MET UITERLIJKE VERZORGING (K/ZW/1.1) (K/ZW/1.2) (K/ZW/1.3) (K/ZW/1.4)	x	Kennismaking met uiterlijke verzorging, Hoofdstuk 2,3 en 4	S	60 min	1	Ja	S	S1
			Een klant ontvangen en het bezoek afronden, Behandeling in een salon uitvoeren	P	135 min	1	Ja	P	S2
	VOORKOMEN VAN ONGEVALLLEN EN EHBO (K/ZW/12.1) (K/ZW/12.2)/ZW/12.3) (K/ZW/12.4) (K/ZW/12.5)	x	Voorkomen van ongevallen en EHBO, Hoofdstuk 1,2 en 3	S	90 min	1	Ja	S	S1
			Hoofdstuk 4 en 5: Levensbedreigende ziektes en letsels herkennen en naar handelen	P	135 min	1	Ja	P	S2
	WELZIJN KIND EN JONGEREN (K/ZW/5.1) (K/ZW/5.2) (K/ZW/5.3) (K/ZW/5.4) (K/ZW/5.5)	x	Welzijn kind en jongeren, Hoofdstuk 2,3,4 en 5	S	60 min	1	Ja	S	S1
Hoofdstuk 8: Activiteit uitvoeren voor een doelgroep en evalueren			P	135 min	1	Ja	P	S2	
MODE EN DESIGN (K/EO/8.1) (K/EO/8.2)	x	Praktijktoets: Styling	P	20 min		Ja	P	S1	
		Praktijktoets: Tekenen en ontwerpen	P	20 min		Ja	P	S2	

Berekening schoolexamencijfer:

Voortschrijdend gemiddelde

Omschrijving eindterm / deeltaak:

MENS EN GEZONDHEID (P/ZW/1.1)	De kandidaat kan: Uitleggen welke aspecten van invloed zijn op fysiek, psychische en sociale gezondheid, informatie zoeken en geven over het gebruik van genotmiddelen, de invloed van media op leefstijl beschrijven en herkennen
MENS EN GEZONDHEID (P/ZW/1.2)	De kandidaat kan: Een gezonde maaltijd samenstellen, recepten lezen en omrekenen naar aantal personen, een planning maken voor het correct uitvoeren van de werkzaamheden, tijdens werkzaamheden rekening houden met hygiëne, basisvaardigheden toepassen die noodzakelijk zijn voor de bereiding van een maaltijd, materiaal en apparatuur hanteren bij de bereiding van gerechten in de privéhuishouding, gerechten presenteren, gebruikte materialen schoonmaken en opruimen
MENS EN GEZONDHEID (P/ZW/1.3)	De kandidaat kan: Informatie zoeken en geven over gezonde voeding, voedings- en leefgewoonten signaleren, herkennen en rapporteren, uitleggen hoe dagritme van invloed is op het fysieke en mentale welzijn
MENS EN OMGEVING (P/ZW/2.1)	De kandidaat kan: Onderhoudsvoorschriften lezen, interpreteren en er naar handelen, schoonmaakmiddelen, -apparatuur en -materialen kiezen en gebruiken, werkzaamheden uitvoeren volgens plan, gebruikte materialen schoonmaken en opruimen
MENS EN OMGEVING (P/ZW/2.2)	De kandidaat kan: Etiketten lezen, interpreteren en er naar handelen, was sorteren, een wasbehandeling uitvoeren, strijken, vouwen en opbergen van de was
MENS EN OMGEVING (P/ZW/2.3)	De kandidaat kan: Baliewerkzaamheden verrichten, zich representatief en klantgericht opstellen, de klant ontvangen en begroeten, een informatief en zakelijk gesprek voeren, zijn taalgebruik afstemmen op de klant met name woordkeuze en stemgebruik, een telefoonnotitie maken, een boodschap aannemen en doorgeven, een telefonische afspraak maken, schriftelijk rapporteren, afscheid nemen
MENS EN OMGEVING (P/ZW/2.4)	De kandidaat kan: Ondersteunen bij het kiezen van aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom het gebouw die toegankelijkheid en veiligheid bevorderen, veel voorkomende aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom het gebouw herkennen, informatie geven over veelvoorkomende aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom het gebouw
MENS EN OMGEVING (P/ZW/2.5)	De kandidaat kan: Bij het inrichten van een ruimte rekening houden met het gebruik van een ruimte, een ruimte inrichten conform de opdracht, de inrichting afstemmen op de wensen en de behoeften van de gebruiker
MENS EN ACTIVITEIT (P/ZW/3.1)	De kandidaat kan: Wensen en behoeften achterhalen, een passende activiteit kiezen, informatie zoeken en geven over mogelijke activiteiten, een draaiboek voor een activiteit aanpassen
MENS EN ACTIVITEIT (P/ZW/3.2)	De kandidaat kan: Deelnemer(s) gastvrij ontvangen, op hun gemak stellen en wegwijs maken, deelnemer(s) motiveren tot deelname aan een activiteit, deelnemer(s) stimuleren tot zelf doen of meedoen, op gestructureerde en consequente wijze iets voordoen en uitleggen, aanwijzingen geven
MENS EN ACTIVITEIT (P/ZW/3.3)	De kandidaat kan: Een eenvoudige activiteit met een individu en groep afsluiten, een activiteit afronden, materialen en hulpmiddelen laten opruimen, een activiteit met deelnemers en medewerkers evalueren
MENS EN ZORG (P/ZW/4.1)	De kandidaat kan: Ondersteunen bij eenvoudige verzorgende activiteiten, de hulpbehoefte van een klant signaleren en dit rapporteren, begrip en respect tonen voor gevoelens en wensen van de klant, verzorgende activiteiten uitvoeren en daarbij rekening houden met de privacy van de klant, de klant stimuleren tot zelfredzaamheid
MENS EN ZORG (P/ZW/4.2)	De kandidaat kan: Ondersteunen bij het bewegen en verplaatsen, de hulpbehoefte van een klant signaleren en dit rapporteren, begrip tonen voor gevoelens en wensen van de klant, beweeg-, til- en verplaatsingstechnieken gebruiken
MENS EN ZORG (P/ZW/4.3)	De kandidaat kan: Eenvoudige EHBO technieken toepassen, een inschatting maken van de ernst van de verwonding en afwegen: zelf handelen of hulp zoeken, handelen bij lichte verwondingen, letsel aan het bewegingsapparaat, verslikken en stikken, bloedneus, splinter
MENS EN ZORG (P/ZW/4.4)	De kandidaat kan: Ondersteunen bij vaak voorkomende ziekteverschijnselen, informatie zoeken en geven over vaak voorkomende ziekteverschijnselen, een inschatting maken van de ernst van de ziekte en het eigen handelen daarop aanpassen, toezien op juist medicijngebruik, handelingen uitvoeren volgens voorschrift arts en recept
MENS EN ZORG (P/ZW/4.5)	De kandidaat kan: Toepassingen van ICT en technologie in de hulpverlening benoemen, adviseren en gebruiken. Systemen van ICT en technologie volgens instructie gebruiken, de functies van ICT en (zorg)technologie benoemen en adviseren over de inzet van deze systemen

ASSISTEREN IN DE GEZONDHEIDSZORG (K/ZW/7.1)	De kandidaat kan: Front office werkzaamheden verrichten in een gesimuleerde praktijk, een vraag aannemen, verhelderende vragen stellen en toetsen of de vraag goed begrepen is, de vraag verwerken door notities te maken en de klant te verwijzen, afspraken inplannen op basis van urgentie in een gesimuleerde situatie, in een gesimuleerde situatie met emoties van anderen omgaan en de juiste omgangsvorm kiezen
ASSISTEREN IN DE GEZONDHEIDSZORG (K/ZW/7.2)	De kandidaat kan: Zorg dragen voor praktijkomgeving, hulpmiddelen en apparatuur, zorg dragen voor een verzorgde ontvangst- en praktijkruimte, de noodzaak van een steriele werkomgeving benoemen, de voorraad inventariseren en beheren
ASSISTEREN IN DE GEZONDHEIDSZORG (K/ZW/7.3)	De kandidaat kan: In opdracht en volgens protocol gegevens verzamelen van de klant over zijn of haar gezondheid, de functie van protocollen benoemen, volgens protocol de lengte, gewicht en buikomvang meten, BMI berekenen en temperatuur opnemen, bloeddruk meten, bloedsuikercontrole aflezen
ASSISTEREN IN DE GEZONDHEIDSZORG (K/ZW/7.4)	De kandidaat kan: De klant informeren en adviseren over zorg voor de eigen gezondheid in een gesimuleerde omgeving. De eerste- en tweedelijnszorg in Nederland benoemen, taken en functies van de eerste- en tweedelijnszorg benoemen, passend bij de verschillende levensfasen de meest voorkomende ziekten beschrijven, kinderziektes herkennen en benoemen, de klant informeren over inenting tegen kinderziektes, voorlichting geven over ziektepreventie, uitleg en instructie geven over vrij verkrijgbare middelen, kleine eenvoudige en veel voorkomende medisch-technische handelingen herkennen en benoemen (denk aan: druppelen, wondverzorging, vingerprik), onder verantwoordelijkheid van een leidinggevende uitleg geven over kleine eenvoudige medisch-technische handelingen, de klant informeren over (technologische) hulpmiddelen in relatie tot de eigen gezondheid, de klant informeren over de functie van het medicijnpaspoort en het belang trouw te zijn aan voorgeschreven medicijnen
ASSISTEREN IN DE GEZONDHEIDSZORG (K/ZW/7.5)	De kandidaat kan: Voorlichting geven over mondhygiëne, de anatomie van de tanden en kiezen benoemen, veel voorkomende gebitsproblemen herkennen en benoemen, mond- en gebitsverzorgende hulpmiddelen herkennen en benoemen, trends in mondverzorging benoemen
FACITAIRE DIENSTVERLENING: CATERING EN INRICHTING (K/ZW/9.1)	De kandidaat kan: Een ruimte verzorgd, functioneel en sfeervol gereedmaken, een ontwerp maken voor een inrichting van een ruimte, de juiste hulpmiddelen, materialen en meubilair klaarzetten in een gewenste opstelling, audiovisuele apparatuur gebruiksklaar zetten en bedienen zoals computer, beamer, aandacht besteden aan raamdecoratie, temperatuur, verlichting, veiligheid, netheid en sfeer
FACITAIRE DIENSTVERLENING: CATERING EN INRICHTING (K/ZW/9.2)	De kandidaat kan: Eenvoudige cateringwerkzaamheden verrichten en werken volgens HACCP richtlijnen, regels opvolgen voor ontvangst van gasten en een bestelling opnemen, dranken en eenvoudige gerechten zoals soep en snacks bereiden, dranken en gerechten distribueren en serveren, een buffet klaarzetten, afruimen en afwasapparatuur bedienen, werken volgens HACCP richtlijnen
FACITAIRE DIENSTVERLENING: CATERING EN INRICHTING (K/ZW/9.3)	De kandidaat kan: Werken in een grootkeuken volgens HACCP richtlijnen, professionele keukenapparatuur bedienen en schoonmaken volgens protocol, aanrecht en keukenmeubilair schoonmaken, een keukenvloer, wanden en deuren reinigen
FACITAIRE DIENSTVERLENING: CATERING EN INRICHTING (K/ZW/9.4)	De kandidaat kan: Eenvoudige administratieve werkzaamheden verrichten. Eenvoudige kassawerkzaamheden verrichten, in het bijzonder een rekening maken, afrekenen en geld tellen, gegevens invoeren in een beheerssysteem zoals checklists, aanwezigheidslijsten, bestellingen en inschrijvingen, (digitaal) brieven en pakketten verzorgen en frankeren, printen, scannen, kopiëren en ordenen van documenten, formele notities en mailberichten maken

ONDERSTEUNING BIJ SPORT & BEWEGINGSACTIVITEITEN (K/ZW/11.1)	De kandidaat kan: Informatie verstrekken over mogelijkheden om te bewegen en te sporten in de eigen regio. Informatie verzamelen over sport- en bewegingsmogelijkheden in de regio, de informatie presenteren
ONDERSTEUNING BIJ SPORT & BEWEGINGSACTIVITEITEN (K/ZW/11.2)	De kandidaat kan: Voor een doelgroep een eenvoudig sportevenement of toernooi organiseren en uitvoeren. Een bij de doelgroep passende sport- of bewegingsactiviteit kiezen, een plan opstellen voor het organiseren van een sportevenement of toernooi, deelnemers werven, deelnemers informeren, onder leiding het sportevenement of toernooi op passende wijze uitvoeren, onder leiding het sportevenement of toernooi op passende wijze afsluiten
ONDERSTEUNING BIJ SPORT & BEWEGINGSACTIVITEITEN (K/ZW/11.3)	De kandidaat kan: Assisteren en instructie geven bij sport- en bewegingsactiviteiten. Uitleg geven over sport- of bewegingsactiviteit, een bewegingsvaardigheid voordoen aan de groep, eenvoudige aanwijzingen geven aan de deelnemers, deelnemers voor de sport- of bewegingsactiviteit stimuleren en enthousiasmeren, flexibel omgaan met verschillen tussen deelnemers
ONDERSTEUNING BIJ SPORT & BEWEGINGSACTIVITEITEN (K/ZW/11.4)	De kandidaat kan: Omgaan met veiligheid en het voorkomen van blessures. Letten op de veiligheid van de sportaccommodatie zoals materialen, toestellen en apparatuur, In bewegingssituaties eenvoudige regels en afspraken maken die blessures helpen voorkomen bij sportief spel
ONDERSTEUNING BIJ SPORT & BEWEGINGSACTIVITEITEN (K/ZW/11.5)	De kandidaat kan: Assisteren bij de uitvoering van bewegingsprogramma's. Eenvoudige sportmetingen uitvoeren en aflezen zoals loopsnelheid, lenigheid, armkracht, sprongkracht, assisteren bij een warming up en cooling down, advies en informatie geven over passende sport- en bewegingsactiviteiten, informatie geven over de relatie tussen bewegen en gezondheid en over een passende sportuitrusting. Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.
KENNISMAKING MET UITERLIJKE VERZORGING	De kandidaat kan: Een klant ontvangen en het bezoek afronden. Een klant te woord staan aan de receptie en de telefoon, afspraken maken met een klant en deze vastleggen in de (digitale) agenda, een klant begroeten en begeleiden naar de behandelplaats, koffie en thee zetten en deze aanbieden aan een klant, betalingen afhandelen, afscheid nemen van een klant, de werkplek en materialen na behandeling schoonmaken, handdoeken wassen, drogen en opbergen
KENNISMAKING MET UITERLIJKE VERZORGING	De kandidaat kan: Een eenvoudige haar- en hoofdhuidbehandeling uitvoeren die past bij het haar en de hoofdhuid van de klant. Haren wassen en een verzorgend product aanbrengen, haren drogen en in model brengen
KENNISMAKING MET UITERLIJKE VERZORGING	De kandidaat kan: Een eenvoudige gezichtsbehandeling uitvoeren die past bij de huid van de klant, oppervlaktreiniging uitvoeren en dagcrème aanbrengen, dagmake-up aanbrengen
KENNISMAKING MET UITERLIJKE VERZORGING	De kandidaat kan: Een eenvoudige handbehandeling uitvoeren die past bij de conditie van de handen van de klant. Nagels vijlen en polijsten, nagelriemen verzorgen, een eenvoudige handmassage uitvoeren
VOORKOMEN VAN ONGEVALLEN EN EHBO (K/ZW/12.1)	De kandidaat kan: Assisteren bij activiteiten op het gebied van veiligheid en risicopreventie. Mogelijkheden en beperkingen van cliënt signaleren met daarbij horende risico's en gevaren, handelingen uitvoeren volgens veiligheidsrichtlijnen, uitleggen hoe verwondingen, verbrandingen, vergiftiging voorkomen kunnen worden, onveilige situaties op de werkvloer herkennen en bespreekbaar maken,, bij onveilige situaties hulp in te roepen en bereikbaar zijn

VOORKOMEN VAN ONGEVALLEN EN EHBO (K/ZW/12.2)	De kandidaat kan: De functie van enkele organen en weefsels uitleggen. De werking van hart, longen en de bloedsomloop noemen, een AED gebruiken, de effecten van inspanning aangeven, aangeven hoe gewrichten kunnen bewegen, uitleggen hoe je een goede conditie kunt opbouwen
VOORKOMEN VAN ONGEVALLEN EN EHBO (K/ZW/12.3)	De kandidaat kan: In acute situaties handelen volgens het 5 stappenplan. Op gevaar letten, nagaan wat er is gebeurd en nagaan wat het slachtoffer mankeert, het slachtoffer geruststellen en zorg dragen voor beschutting, zorgen voor professionele hulp, het slachtoffer helpen op de plaats waar hij ligt of zit
VOORKOMEN VAN ONGEVALLEN EN EHBO (K/ZW/12.4)	De kandidaat kan: Stoorissen in de vitale functies signaleren en direct professionele hulp inschakelen. Stoorissen in het bewustzijn signaleren en hulp inschakelen, stoorissen in de ademhaling signaleren en hulp inschakelen, actieve bloedingen stoppen en hulp inschakelen, shock signaleren en hulp inschakelen
VOORKOMEN VAN ONGEVALLEN EN EHBO (K/ZW/12.5)	De kandidaat kan: Aan de hand van de ongevalssituatie en de verschijnselen letsels herkennen en vaststellen van de noodzakelijke basis handelingen en deze uitvoeren (Eerste Hulp B) 1. bewusteloosheid herkennen en kan een bewusteloze die op zijn buik ligt op de rug draaien 2. een (dreigende) flauwte herkennen en kan eerste hulp verlenen bij een (dreigende) flauwte 3. ademhalingsstoornissen herkennen zoals bij een bewusteloos slachtoffer de luchtweg vrijhouden (stabiele zijligging), bij verslikking de luchtweg vrijmaken door enkele (vijf) stevige stoten tussen de schouderbladen te geven en als dit niet helpt de handgreep van Heimlich toe te passen 4. een uitwendige (open) wond herkennen en bepalen of het verantwoord is als eerstehulpverlener zelf de definitieve hulp te verlenen dan wel een wond weten af te dekken 5. een (ernstige) uitwendige bloeding herkennen en een bloeding stoppen door druk op de wond uit te oefenen door wonddrukverband 6. brandwonden koelen met zacht stromend lauw water en tweede- en derdegraads brandwonden losjes steriel afdekken 7. een (open) botbreuk, ontwrichting herkennen en uitleggen waarom een gebroken en een ontwricht lichaamsdeel onbeweeglijk moeten worden gehouden 8. een kneuzing, verstuiking herkennen en verzorgen 9. oogletsel zoals vuiltje in het oog, verbrand oog, bijtende stof in het oog herkennen en aangeven waarom je heel zuinig moet zijn op je ogen en waardoor een oog makkelijk kan worden beschadigd 10. een neusbloeding stoppen en een splinter uit de huid verwijderen 11. aangeven wat er minimaal in een verbanddoos moet zitten
WELZIJN KIND EN JONGEREN (K/ZW/5.1)	De kandidaat kan: Ondersteunen bij opvoeding en ontwikkeling. De lichamelijke, geestelijke en sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren benoemen, aangeven welke factoren de ontwikkeling kunnen beïnvloeden, opvoedingstechnieken benoemen en toepassen
WELZIJN KIND EN JONGEREN (K/ZW/5.2)	De kandidaat kan: Kinderen en jongeren ondersteunen in dagelijkse situaties en hierbij de zelfredzaamheid bevorderen. De zelfredzaamheid van het kind of de jongere stimuleren, structuur bieden, zorg dragen voor fysieke en sociale veiligheid, ondersteunen bij lichamelijke verzorging en hygiëne zonder fysieke overbelasting voor zichzelf, voeding verzorgen
WELZIJN KIND EN JONGEREN (K/ZW/5.3)	De kandidaat kan: (re)creatieve activiteiten voor kinderen of jongeren organiseren en hen stimuleren en begeleiden. Passende activiteiten selecteren en organisatorische mogelijkheden inventariseren, een groep kinderen of jongeren stimuleren een keuze te maken, de activiteit uitleggen en voordoen, bij de uitvoering van de activiteit de deelnemers begeleiden, de activiteit afronden en evalueren
WELZIJN KIND EN JONGEREN (K/ZW/5.4)	De kandidaat kan: De omgeving verzorgen en inrichten voor een leeftijdsgroep. De ruimte verzorgen en inrichten zodat deze schoon, veilig, sfeervol en aantrekkelijk is, voorwerpen op de juiste plaats opbergen
WELZIJN KIND EN JONGEREN (K/ZW/5.5)	De kandidaat kan: Een dagrapportage maken volgens een rapportagesysteem en dit mondeling toelichten. Een dagrapportage invullen, mondeling rapporteren aan leidinggevende, ouders of verzorgers (in simulatie)
MODE EN DESGN (K/EO/8.1)	De kandidaat kan: werkzaamheden binnen mode en design uitvoeren ten aanzien van ontwerpen
MODE EN DESGN (K/EO/8.2)	De kandidaat kan: werkzaamheden binnen mode en design uitvoeren ten aanzien van productietechnieken

Examenreglement vwo -

havo - mavo / vmbo

openbare scholen voor voortgezet onderwijs Rotterdam

schooljaar 2022-2023

Vastgesteld door het CvB op 8 maart 2021

Instemming verleend door de GMR Voortgezet Onderwijs op 19 april 2021

Geactualiseerd in het CvS en vastgesteld door het CvB op 20 mei 2021

Instemming verleend door de GMR op 6 juli 2021

Inhoudsopgave	2
Hoofdstuk 1 Algemene Bepalingen	3
Artikel 1 Begripsbepalingen	3
Artikel 2 Afnemen eindexamen	4
Artikel 3 Indeling eindexamen	5
Artikel 4 Maatregelen bij onregelmatigheden	5
Artikel 5 Geheimhouding	7
Hoofdstuk 2 Inhoud van het Examen	7
Artikel 6 Eindexamenvakken	7
Hoofdstuk 3 Regeling van het Schoolexamen	7
Artikel 7 Programma van toetsing en afsluiting (PTA)	7
Artikel 8 Inrichting schoolexamen	8
Artikel 9 Examendossier	9
Artikel 10 Te laat komen en verhindering	10
Artikel 11 Herkansing en herexamen	11
Artikel 12 Belemmeringen en geschillenregeling	12
Artikel 13 Uitstel	13
Artikel 14 Vervanging directeur	13
Hoofdstuk 4 Regeling van het Centraal Examen	13
Artikel 15 Centraal examen	13
Artikel 16a Organisatie van het centraal examen vwo, havo, mavo/vmbo TL en GL	13
Artikel 16b Verhindering bij centraal examen vwo, havo, mavo/vmbo TL en GL	13
Artikel 17: organisatie van de digitale flexible eindexamens	14
Artikel 18 Regels omtrent het centraal examen	15
Artikel 19 Correctie centraal examen	16
Hoofdstuk 5 Uitslag, Herkansing en Diplomerings	17
Artikel 20 vaststelling score en cijfer centraal examen en eindcijfer eindexamen	17
Artikel 21 Vaststelling uitslag	17
Artikel 22 Herkansing centraal examen	18
1. Het recht op herkansing is vastgelegd in de artikelen 51 en 51a van het Examenbesluit	18
Artikel 23 Diploma en cijferlijst	18
Hoofdstuk 6 Overige Bepalingen	18

Artikel 24 Afwijkende wijze van examineren	18
Artikel 25 Aanvullend reglement	18
Artikel 26 Bewaren examenwerk	19
Artikel 27 Spreiding voltooiing eindexamen	19
Artikel 28 Slotbepaling	19

Hoofdstuk 1 Algemene Bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- **de wet:** de Wet op het voortgezet onderwijs;
- **Onze Minister:** Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
- **inspectie:** de inspectie, bedoeld in art. 1 van de wet;
- **BRON:** het basisregister onderwijs;
- **het bevoegd gezag:** de Stichting Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR);
- **combinatiecijfer mavo/vmbo TL: havo, vwo:** het rekenkundig gemiddelde van de uitslag van de cijfers voor de becijferde 'kleine vakken'. Elk van deze cijfers telt even zwaar mee;
- **combinatiecijfer vmbo BB en KB:** het rekenkundig gemiddelde van de afgeronde seeindcijfers van ten minste vier beroepsgerichte keuzevakken. Elk van deze cijfers telt even zwaar mee;
- **combinatiecijfer vmbo GL:** het gewogen gemiddelde van de eindexamen voor het profielvak (SE en CSPE) en de beroepsgerichte keuzevakken, waarbij het eindexamen voor het profielvak zo vaak meetelt als er beroepsgerichte keuzevakken zijn.
- **directeur:** de rector of directeur van een school;
- **vervanger van de directeur:** een directielid, niet zijnde een lid van de examencommissie, die door de directeur als zijn vervanger is aangewezen
- **kandidaat:** een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten;
- **gecommitteerde:** een gecommitteerde als bedoeld in artikel 1 van het Eindexamenbesluit;
- **school(locatie):** een openbare dagschool voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (een gymnasium, een athenaeum of een lyceum), hoger algemeen voortgezet onderwijs, middelbaar algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs;
- **examensecretaris:** degene die door de directeur is aangewezen en samen met de directeur is belast met de organisatie van de school- en eindexamens, alsook de secretaris van het eindexamen in de zin van het Examenbesluit Voortgezet Onderwijs;
- **examinator:** degene die belast is met het afnemen van het examen;
- **eindexamen:** een examen zoals bedoeld in artikel 1 het Eindexamenbesluit;
- **schoolexamen:** de onderdelen van het examen, waarvoor de school de opgaven aanlevert;

- **centraal examen:** de examens die landelijk worden afgelegd en centraal worden bepaald (CE: centraal examen en CSPE: centraal schriftelijk en praktisch examen);
- **examendossier:** Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm;
- **vakken:** vakken, deelvakken, intersectorale programma's en andere programmaonderdelen;
- **profielwerkstuk:** het in artikel 2 en artikel 7 lid 9 van dit reglement bedoelde profielwerkstuk;
- **naar behoren afsluiten:** het beoordelen van een onderdeel van het schoolexamen met 'voldoende' of 'goed';
- **toets:** een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
- **deeleindexamen:** een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;
- **staatsexamencommissie:** een commissie als bedoeld in artikel 60 van de wet;
- **examencommissie:** door het bevoegd gezag ingestelde commissie bestaand uit een oneven aantal (minimaal drie) personeelsleden uit de school, waaronder een voorzitter, en nog minstens twee andere personeelsleden van de school. De examensecretaris kan deel uitmaken van de examencommissie. De directeur of diens vervanger mag geen deel uitmaken van de examencommissie;
- **herkansing:** het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan een onderdeel/-delen van het centraal examen of het schoolexamen;
- **herexamen:** het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma;
- **examenstof:** de aan de kandidaat te stellen eisen;
- **ouders:** ouders, voogden of verzorgers;
- **Programma van toetsing en afsluiting (PTA):** nadere uitwerking van dit reglement per VOschool(locatie) voor enig examenjaar.
- **Rapportage:** een door de examenkandidaat behaald cijfers voor onderdelen van het school- en/of eindexamen, gepubliceerd in leerlingvolgsysteem Magister.

In dit reglement wordt de aanduiding mavo/vmbo-TL gebruikt. Dit sluit aan bij de schoolpraktijk, waarin de scholen die alleen de theoretische leerweg van het vmbo aanbieden, deze aanduiden als mavo. Scholen met een breed vmbo-aanbod spreken van vmbo TL (theoretische leerweg), vmbo BB (basisberoepsgerichte leerweg, vmbo KB (kaderberoepsgerichte leerweg), vmbo GL (gemende leerweg).

Vanwege de leesbaarheid is er in dit reglement gekozen voor de mannelijke persoonsvorm. Overal waar hij/hem staat, kan ook zij/haar gelezen worden.

Artikel 2 Afnemen eindexamen

1. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur wijst uit het personeel één van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris.
3. De kandidaat wendt zich tot de de directeur en/of de examensecretaris voor:
 - a. algemene informatie over het examen;
 - b. aanvragen vrijstelling;

- c. verzoeken om herkansing en herexamen schoolexamen;
- d. verzoeken om herkansing centraal examen;
- e. inzage in examenwerk;
- f. verklaringen over een afgelegd examen;
- g. verzoeken om afwijking van de wijze van examineren;
- h. verzoeken om spreiding van het examen.

Artikel 3 Indeling eindexamen

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen en dat betrekking heeft op één of meer vakken van het eindexamen.
3. Het schoolexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet, en de gemengde leerweg, genoemd in artikel 10d van de wet, omvat mede een profielwerkstuk. De volzin van het tweede lid is van overeenkomstige toepassing. Het profielwerkstuk heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling het onderwijs volgt.

Artikel 4 Maatregelen bij onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. Onder onregelmatigheden wordt onder meer verstaan:
 - het niet op de uiterste inleverdatum inleveren van een praktische opdracht door een kandidaat;
 - indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling schoolexamen op een in het PTA of bijlagen van het PTA vermeld tijdstip geen leedsossier inlevert;
 - indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling schoolexamen een definitieve lijst inlevert, die niet aan de gestelde eisen voldoet;
 - indien een kandidaat een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet “naar behoren” heeft afgerond;
 - het niet volgens de regels inleveren van het school- of eindexamenwerk
 - het plegen van plagiaat;
 - (andere) onregelmatigheden die beschreven worden in het schoolreglement en of het PTA.
3. Voordat een beslissing op grond van lid 1 van dit artikel wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De directeur deelt zijn beslissing, met redenen omkleed, mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het zevende lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie.
4. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:

- a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, of het centraal examen,
- c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
- d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

5. De examencommissie kan in samenspraak met een examinerende maatregelen van minder vergaande aard aan de directeur voorstellen ten aanzien van de kandidaat die zich tijdens het schoolexamen niet gedraagt zoals redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Het is aan de directeur om hierover te besluiten.
6. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
7. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken. Stichting BOOR heeft de commissie van beroep eindexamens ingesteld. Deze commissie bestaat uit drie leden, die benoemd zijn door het bevoegd gezag, in overleg met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voortgezet onderwijs en het College van Schoolleiders van het openbaar voortgezet onderwijs te Rotterdam
8. In overeenstemming met [artikel 30a van de wet](#) wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.
Het adres van de Commissie van Beroep Eindexamen is:
Commissie van Beroep Eindexamen
t.a.v. de ambtelijk secretaris: **commissie_van_beroep_eindexamen@stichtingboor.nl**
Stichting BOOR
Postbus 23058
3001 KB ROTTERDAM
9. Indien er sprake is van diefstal, of verlies van onderdelen van het examendossier - zolang deze nog niet beoordeeld zijn -, die door de leerlingen worden beheerd, zullen de betreffende onderdelen opnieuw moeten worden gemaakt.

Artikel 5 Geheimhouding

1. Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit reglement de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Hoofdstuk 2 Inhoud van het Examen

Artikel 6 Eindexamenvakken

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 7 tot en met 26 van het Eindexamenbesluit in welke vakken zij eindexamen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Voor wie niet als leerling is ingeschreven geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen tot het examen in die vakken toelaat.
2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken examens afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen.

Hoofdstuk 3 Regeling van het Schoolexamen

Artikel 7 Programma van toetsing en afsluiting (PTA)

1. Jaarlijks vóór 1 oktober wordt per school(locatie) een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vastgesteld. Dit programma bestaat uit twee delen:
 - a. een algemeen gedeelte waarin in ieder geval vermeld staat:
 - het moment van aanvang en afsluiting van het schoolexamen;
 - regeling in geval van verhindering of te laat komen, als bedoeld in artikel 10 van dit reglement;
 - regeling hoe te handelen in geval de kandidaat praktisch werk te laat inlevert;
 - regeling in geval van herkansing als bedoeld in artikel 11 van dit reglement;
 - de geschillenprocedure als bedoeld in artikel 12 van dit reglement;
 - een regeling over het gebruik van schrijfgerei en hulpmiddelen;
 - dat en wanneer het algemene deel ter instemming is voorgelegd aan de mr van de school.
 - b. een gedeelte met de regelingen per vak, waarin in ieder geval zijn opgenomen:
 - het programma per vak, gespecificeerd per onderdeel, met verwijzing naar de eindtermen;
 - de wijze waarop wordt getoetst en de duur van de toetsen;
 - de wijze waarop elk onderdeel beoordeeld wordt;
 - de weging van de onderdelen van het schoolexamen en de berekening van het eindresultaat.
2. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur vóór 1 oktober toegezonden aan de inspecteur en ter inzage gelegd voor de kandidaten.
3. Op een door de directeur te bepalen tijdstip vóór 1 oktober krijgen alle kandidaten een programma van toetsing en afsluiting uitgereikt. Dit kan ook op digitale wijze plaatsvinden.

4. In zowel vwo, havo als mavo/vmbo wordt voor de School Examen Onderdelen per betreffend leerjaar een programma van toetsing en afsluiting vastgesteld. De leerlingen dienen dan vóór 1 oktober van dat leerjaar het betreffende PTA te ontvangen.

Artikel 8 Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken waarin de kandidaat examen aflegt.
2. Het schoolexamen in de examenvakken wordt gehouden overeenkomstig hetgeen voor elk vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven. Het schoolexamen wordt in een examendossier vastgelegd.
3. Het schoolexamen havo en mavo/vmbo kan gespreid zijn over twee schooljaren en het schoolexamen vwo kan gespreid zijn over drie schooljaren.
4. Het schoolexamen voor een vak waarin ook centraal examen wordt afgelegd wordt tijdig en in overeenstemming met toepasselijke wet- en regelgeving en conform de aanwijzingen in "Examenblad.nl" afgesloten. In het PTA geeft de school(locatie) een nadere planning aan, met als doel de (eind)examenkandidaten te informeren hoe de betreffende (school)locatie de planning heeft geregeld. In een uitzonderlijk geval kan de directeur een kandidaat, die het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor het begin van het eerste tijdvak, toestemming verlenen het schoolexamen in dat vak af te sluiten voor het centraal examen in dat vak, doch na aanvang van het eerste tijdvak.
5. Voor mavo/vmbo GL en TL geldt, dat het schoolexamen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd en, voor zover van toepassing, het profielwerkstuk uiterlijk moeten zijn afgesloten op een datum die wordt bepaald door de datum waarop deze cijfers via "BRON" moeten zijn aangeleverd.
6. Als een kandidaat het schoolexamen voor een of meer vakken van het centraal examen door buitengewone omstandigheden niet op tijd heeft afgerond, wordt hij uitsluitend voor die vakken verwezen naar het tweede en eventueel het derde tijdvak.
7. Van iedere beoordeling die bij het behalen van het eindoordeel over een kandidaat meetelt, stelt de examinerator de kandidaat zo spoedig mogelijk in kennis. De school kan van deze regel afwijken en in geval van een toetsperiode voor schoolexamens bepalen dat de resultaten pas na afloop van deze periode bekend worden gemaakt.
8. Het cijfer van een toets wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopend van 1 tot en met 10 met daartussen liggende cijfers met één decimaal. Het eindcijfer van het schoolexamen (eveneens uit een schaal van 1 tot en met 10 met daartussen liggende cijfers met één decimaal) is het gewogen gemiddelde van beoordelingen voor de verschillende proeven waaruit het schoolexamen van een vak bestaat.

In het programma van toetsing en afsluiting is per vak een regeling opgenomen, waarbij aan de beoordelingen van de verschillende onderdelen een bepaald gewicht wordt toegekend. Indien het gemiddelde een cijfer van twee decimalen is, wordt het cijfer op één decimaal nauwkeurig afgerond.

Als het een vak betreft dat geen CS(P)E kent, dan wordt het decimaallose eindcijfer als volgt bepaald. Het cijfer voor de komma wordt met 1 verhoogd als de afgeronde eerste decimaal 5 of hoger was.

Indien een kandidaat in één vak door twee of meer leraren is geëxamineerd, bepalen deze in onderling overleg het cijfer voor de toets van het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.

9. In afwijking van het achtste lid, worden, waar het een profielenopleiding betreft, het (deel)vak culturele en kunstzinnige vorming (havo 5 en vwo 6), het (deel)vak maatschappijleer uit het gemeenschappelijk deel en het profielwerkstuk beoordeeld als combinatiecijfer. Het PTA van de betreffende school(locatie) kan bepalen dat meer (deel)vakken deel uitmaken van het combinatiecijfer. Het (deel)vak lichamelijke opvoeding wordt beoordeeld met een eindcijfer 'Voldoende' of 'Goed'.
10. In afwijking van het achtste lid wordt het profielwerkstuk in een leerwegenopleiding, beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende deelvakken resp. het desbetreffende profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier.
11. In afwijking van het achtste lid worden het profielwerkstuk en de vakken 'Kunstvakken 1 inclusief culturele en kunstzinnige vorming' en lichamelijke opvoeding' vmbo TL en GL/mavo naar behoren afgesloten. De beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier.

Artikel 9 Examendossier

1. Het schoolexamen voor het vwo, het havo en het mavo/vmbo bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.
2. Het beheer van het examendossier is als volgt geregeld:
 - a. de examencommissie is verantwoordelijk voor het centraal beheer per leerling van de gevolgde vakken met de bijbehorende studielast en resultaten;
 - b. de kunstdocent/-coördinator is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het kunstdossier;
 - c. de docenten Nederlands en Moderne Vreemde talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het dossier geïntegreerd literatuuronderwijs;
 - d. de docenten Nederlands en Moderne Vreemde talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het lees-en schrijfdossier van hun vak;
 - e. de vakdocenten zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van rapportages, schriftelijke toetsen, werkstukken en fotovideomateriaal van niet te archiveren werkstukken van leerlingen vanaf het moment dat de leerling deze ter beoordeling aanbiedt tot het moment dat deze aan de leerlingen worden geretourneerd, en de resultaten zijn geautoriseerd;
 - f. als leerlingen en/of ouders niet reclameren binnen 5 werkdagen na het uitkomen van een rapportage, dan is daarmee de autorisatie een feit.
 - g. Voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur aan de kandidaat, voor zover van toepassing: een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier, een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen, de beoordeling voor de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld en de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.
 - h. De directeur draagt er zorg voor dat de Schoolexamenlijst, die aan BRON wordt verstrekt, daaraan voorafgaand wordt ondertekend door de leerling.

Artikel 10 Te laat komen en verhindering

1.
 - a. alle kandidaten zijn verplicht, alle voor hen vastgestelde onderdelen van het schoolexamen af te leggen, als voorwaarde voor deelname aan het CSE;
 - b. als een kandidaat zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, dan is er sprake van een onregelmatigheid en zijn de bepalingen van artikel 4 van dit reglement van toepassing.
2. Een kandidaat dient ervoor te zorgen, dat hij bij elk onderdeel van het schoolexamen van elk van zijn eindexamenvakken op tijd aanwezig is.
3. Indien een kandidaat - om welke redenen dan ook- te laat komt of absent is bij een onderdeel of onderdelen van het schoolexamen, dan kan hij betreffend(e) onderdeel/onderdelen opnieuw afleggen ten koste van een herkansingsmogelijkheid.
4. Aan niet afgelegde onderdelen wordt door de directeur voorlopig het cijfer 1 of "code inhaal" uit leerlingvolgsysteem Magister toegekend.
5. Nadere bepalingen bij te laat komen:
 - a. komt een kandidaat te laat bij een schriftelijk onderdeel van het schoolexamen dan mag hij uiterlijk tot een half uur na aanvang nog worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt. Bij te laat komen van meer dan een half uur mag de kandidaat niet meer worden toegelaten;
 - b. komt een kandidaat te laat bij de voorbereiding van een mondeling af te leggen onderdeel dan mag hij in de resterende tijd zich alsnog voorbereiden. Verschijnt hij in het geheel niet bij de voorbereiding, dan moet het onderdeel zonder voorbereiding worden afgelegd;
 - c. bij te laat komen bij een mondeling onderdeel of luistertoets van het schoolexamen, wordt de leerling die te laat is gekomen niet meer toegelaten;
 - d. in gevallen waarbij melding wordt gedaan aan de directeur beslist deze over de verdere gang van zaken.
6. Indien een kandidaat door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger, absoluut verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, stelt hij of zijn wettelijke vertegenwoordiger de directeur of de examensecretaris van de afdeling waartoe de betrokken kandidaat behoort, zo vroeg mogelijk vóór de aanvang van bedoelde toets, of ander onderdeel van het schoolexamen, in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor. Deze mededeling moet zo spoedig mogelijk worden gevolgd door een aan de directeur gerichte ondertekende brief, die binnen vijf dagen ontvangen moet zijn. En waarin in vermeld staan:
 - a. naam en adres van de kandidaat;
 - b. datum van de gemiste proef en het desbetreffende vak;
 - c. de reden van de absentie/verhindering;
 - d. in geval van een dringende reden voor de absentie dan ziekte of ongeval: een duidelijke omschrijving van die reden of oorzaak.
7. Indien het bericht van verhindering als bedoeld in lid 6 niet vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen wordt gegeven, dient de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger tevens genoegzame bewijzen te leveren van de onmogelijkheid vóór de aanvang van het onderdeel van het

schoolexamen bedoeld bericht te geven; zonder deze bewijzen wordt de afwezigheid gezien als een onregelmatigheid. (zie ook lid 1 van dit artikel).

8. De directeur kan voor het beoordelen van de geldigheid van de reden van de absentie het overleggen van nadere bewijsstukken verlangen.
Bijv. In geval van ziekmelding van een kandidaat heeft de kandidaat de verplichting een consultatiebewijs van de behandelend geneesheer te tonen en heeft de directeur het recht een controlerend geneesheer in te schakelen, dan wel een huisbezoek bij de betreffende kandidaat af te (laten) leggen.
9. De directeur of de examensecretaris onderzoekt de mogelijkheid de kandidaat volgens de geldende regels op de vastgestelde tijd, doch op een andere dan de vastgestelde plaats het onderdeel van het schoolexamen te laten afleggen; is naar zijn oordeel deze mogelijkheid in redelijkheid aanwezig, dan wordt aan de kandidaat geen uitstel van bedoeld onderdeel van het schoolexamen toegestaan.
10. Indien de directeur ervan overtuigd is dat de kandidaat geen mogelijkheid had om een onderdeel van het schoolexamen op de vastgestelde plaats en tijd af te leggen, dan wordt de kandidaat de gelegenheid geboden een extra herkansing voor het betreffende onderdeel op een ander moment af te leggen.
11. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de directeur of de examensecretaris, de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald.
Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid.
Uitsluitend in bijzondere gevallen kan de directeur het gemaakte werk ongeldig verklaren.
Een kandidaat die vóór de zitting onwel is, dient altijd contact met de examencommissie op te nemen over wel of geen deelname aan de zitting.
Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt dient dit altijd aan de surveillant te melden. Zonder deze melding kan achteraf beroep op onwel zijn niet worden geaccepteerd.
12. In bijzondere gevallen kan de directeur besluiten een in de schoolexamenregeling vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.
13. Indien een kandidaat door ziekte of andere externe factoren niet in staat is een praktische opdracht op de uiterste inleverdatum in te leveren, stelt de kandidaat de school hiervan zo snel mogelijk en voor de uiterste inleverdatum op de hoogte en kan in overleg met de betrokken docent en de examensecretaris een andere uiterste inleverdatum vastgesteld worden. Hierbij is artikel 10.6 van dit reglement van toepassing.
14. Technische mankementen (bijv. defecte printers of slechte wifi) gelden niet als excuus voor het te laat inleveren.

Artikel 11 Herkansing en herexamen

1. a. een kandidaat die examen vwo, havo, mavo/vmbo aflegt, heeft het recht aan 1 of meer herkansingen voor het schoolexamen deel te nemen;

- b. het aantal herkansingen per leerjaar bedraagt minimaal 1 van het totale aantal herkansbare toetsen. De school bepaalt , met inachtneming van dit minimum, het aantal herkansingen per leerjaar en de school bepaalt onder welke voorwaarden deze herkansingen kunnen worden afgelegd. Dit aantal herkansingen en de geldende voorwaarden worden vermeld in het PTA van dit jaar;
 - c. indien een kandidaat geen gebruik maakt van de herkansingen in een leerjaar, vervalt het recht op deze herkansingen na het afsluiten van het desbetreffende leerjaar;
 - d. in bijzondere gevallen kan de directeur extra herkansingen toekennen.
2. a. als een kandidaat voor enig onderdeel van het schoolexamen aan een herkansing deelneemt, wordt bij de bepaling van het eindcijfer voor het schoolexamen voor het desbetreffende vak de hoogste van de beoordelingen meegeteld;
- b. de kandidaat moet zelf op de in het tijdschema examenklassen aangegeven tijd schriftelijk te kennen geven, dat hij voor een herkansing, overeenkomstig de onder 1. genoemde voorwaarden, in aanmerking wil komen;
 - c. de directeur bepaalt, zo nodig na overleg met de examinator van het desbetreffende vak, op welk tijdstip de herkansing voor een bepaald onderdeel van dat vak zal plaatsvinden. Dit tijdstip wordt zo snel mogelijk aan de belanghebbende kandidaten meegedeeld.
3. a. onverminderd artikel 10 sub 1.b en artikel 11 sub 1 en 2, kan de kandidaat die examen vmbo aflegt een vak, waarin alleen een schoolexamen wordt afgelegd, opnieuw afleggen middels een herexamen indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan zes;
- Het aantal af te leggen herexamens wordt door de school bepaald. Dit aantal herexamens wordt vermeld in het PTA. Het herexamen omvat door de directeur aangegeven onderdelen van het examenprogramma. Deze bepaling is niet van toepassing op vakken waarvan het centraal examen om veiligheids- en gezondheidsredenen voor alle leerlingen (bijvoorbeeld als gevolg van de corona crisis) vervalt.
- b. de directeur stelt vast hoe het cijfer van het in het vorige lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak;
 - c. het eerste tot en met derde lid zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de kandidaat die deeleindexamen aflegt.
4. Zie artikel 33 van het Examenbesluit.

Artikel 12 Belemmeringen en geschillenregeling

1. Indien een kandidaat tijdens de afname van een onderdeel van het schoolexamen meent te worden benadeeld door belemmeringen zoals het uitvallen van een koptelefoon bij een luistertoets of een onjuiste vraagstelling in de opgaven, dient hij dit te melden bij de surveillant. Indien een belemmering na afloop van het onderdeel wordt geconstateerd, dan dient de kandidaat dit zo spoedig mogelijk te melden bij de betrokken examinator.
2. Na melding aan de surveillant respectievelijk de leraar/examinator worden na het onderzoek zo nodig maatregelen getroffen.
3. Een kandidaat die het niet eens is met de getroffen maatregelen dan wel om andere redenen het niet eens is met de gang van zaken bij een bepaald onderdeel van het schoolexamen, kan binnen twee schooldagen schriftelijk bezwaar indienen bij de directeur.

4. De directeur doet binnen vijf schooldagen na de indiening uitspraak, nadat hij alle betrokkenen heeft gehoord. Hij stelt onverwijld de desbetreffende kandidaat schriftelijk op de hoogte van zijn uitspraak, onder vermelding van de mogelijkheid tot beroep bij de Commissie van Beroep als bedoeld in artikel 4, lid 7 van dit reglement. Dit beroep moet worden ingesteld binnen drie schooldagen. Tevens stelt hij de examinerator op de hoogte.

Artikel 13 Uitstel

1. Uitstel voor het maken van onderdelen van het schoolexamen om andere redenen dan ziekte kan uitsluitend in bijzondere gevallen worden verleend. Onverminderd blijft dan artikel 10 sub 1.b geldig. Verzoeken daartoe worden zo spoedig mogelijk ingediend bij de examencommissie. De directeur beslist op dit verzoek.

Artikel 14 Vervanging directeur

1. Ten aanzien van de door de directeur te nemen beslissingen kan hij zich laten vervangen, behalve door personen die lid zijn van de examencommissie.

Hoofdstuk 4 Regeling van het Centraal Examen

Artikel 15 Centraal examen

1. Het centraal examen wordt afgenomen conform het bepaalde in Hoofdstuk IV en V van het Eindexamenbesluit.
2. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen. Hetgeen is bepaald in de hoofdstukken IV en V van het Eindexamenbesluit is van toepassing.

Artikel 16a Organisatie van het centraal examen vwo, havo, mavo/vmbo TL en GL

1. Kandidaten kunnen alleen eindexamen doen in vakken waarvan zij het schoolexamen hebben afgerond.
2. Voor aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaten de eindbeoordelingen/cijfers van het schoolexamen en, voor zover van toepassing, het profielwerkstuk, bekend.
3. Deelname aan geplande toetsen is verplicht.
4. Het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de uiterste inleverdatum is verplicht.

Artikel 16b Verhinderung bij centraal examen vwo, havo, mavo/vmbo TL en GL

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.

2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de desbetreffende staatsexamencommissie zijn examen te voltooien
3. Om het onder lid 2 van dit artikel in gang te zetten, meldt de kandidaat zich zo spoedig mogelijk bij de directeur met het verzoek om in het derde tijdvak ten overstaan van de desbetreffende staatsexamencommissie zijn examen te voltooien. De directeur is verantwoordelijk voor het regelen van tijdige aanmelding van de kandidaat via de juiste procedure en het verstrekken van alle benodigde informatie.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mee aan de directeur.

Artikel 17: organisatie van de digitale flexible eindexamens¹

1. Indien de kandidaat bij een zitting met wettige reden afwezig was, bepaalt de directeur op welk moment de zitting wordt ingehaald.
2. Indien de afdnamecondities van een examen een adequate beoordeling onmogelijk maken, kan de directeur contact opnemen met de inspectie. De inspectie kan dan besluiten dat het werk ongeldig wordt verklaard (wordt beschouwd als niet gemaakt) en niet wordt beoordeeld. De kandidaten die aan deze sessie deelnamen, hebben dan het recht de betreffende sessie opnieuw te maken / in te halen.
3. Het definitieve rooster voor CE en CSPE wordt uiterlijk twee weken vóór de afdname schriftelijk door de directeur aan de kandidaten meegedeeld.

-
4. In een noodgeval kan worden besloten dat digitale flexibele CE's op papier worden gemaakt. In dat geval wordt dit zo spoedig mogelijk aan de betrokken leerlingen en hun ouders/verzorgers meegedeeld.²
 5. In afwijking van de papieren CE's zijn de opgaven na afloop van het digitale flexible eindexamen niet ter beschikking van de kandidaat. Bij het verlaten van de examenzaal mogen bovendien geen examendocumenten (zoals bv. kladpapier) worden meegenomen.
 6. Papieren CE's kennen een tweede correctie door een docent van een andere school.
 7. Het CSPE kent een tweede beoordelaar, aangewezen door de directeur.
(Nieuw, onder voorbehoud nieuwe regelgeving): Bij de flexibele en digitale centrale eindexamens voor BBL en KBL wordt de tweede correctie uitgevoerd door een andere docent, aangewezen door de directeur.

¹ (CE's op de niveaus BBL en KBL, en CSPE's op de niveaus BBL, KBL en GTL)

² Als de school kiest voor individualisering: goed vastleggen op grond waarvan en door wie de keuze wordt gemaakt. Verder de bepaling vastleggen dat het definitieve rooster tijdig (vóór een door de directeur in samenspraak met de examencommissie te bepalen datum) door de directeur schriftelijk aan de kandidaten wordt meegedeeld

8. Tijdens de inzage van een gemaakt digitaal flexibel eindexamen mogen geen aantekeningen worden gemaakt.
9. Voor kandidaten bestaat de mogelijkheid tot inzage, maar omdat de opgaven na de afname niet openbaar zijn, moet inzage plaatsvinden in een besloten zitting. De kandidaat krijgt desgewenst inzage in de vragen, het correctievoorschrift/antwoordmodel, zijn eigen werk en de scores die per vraag zijn toegekend.

Artikel 18 Regels omtrent het centraal examen

1. De directeur zorgt ervoor, dat de opgaven van het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van het examen waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
 2. Voor de aanvang van elk examen controleert de directeur, of de door hem aangewezen vervanger, of elke kandidaat aanwezig is.
 3. De directeur van de school draagt er zorg voor dat in elk lokaal of examenruimte waar het werk gemaakt wordt, tenminste twee toezichthouders aanwezig zijn.
 4. Na het openen van de pakketten met opgaven mag geen enkele mededeling over het werk aan de kandidaten worden gedaan, tenzij mededelingen door het CvTE aan de school zijn verstrekt.
 5. Zij die bij het examen toezicht houden, maken over het verloop van het examen een proces-verbaal op.
 6. Bij de aanvang van het examen worden de zich op de pakketten bevindende en daarvoor aangewezen gegevens door de directeur of diens vervanger opgelezen. Nadat deze gegevens in orde zijn bevonden, opent hij de pakketten in tegenwoordigheid van de kandidaten. Indien niet alle kandidaten in één examenruimte kunnen worden geplaatst, geschiedt het openen in één van de voor dit examen bestemde lokalen.
-
7. Onmiddellijk na het openen van de pakketten, worden de opgaven uitgedeeld en heerst er absolute stilte.
 8. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de examenzitting tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert het werk in uiterlijk op het aangegeven eindtijdstip van deze examenzitting.
 9. Gedurende het eerste uur van de examenzitting mogen de kandidaten het examenlokaal niet verlaten. Evenmin is dit het laatste kwartier van de examenzitting toegestaan.
 10. Gedurende het examen worden de opgaven niet buiten de examenlokalen gebracht.
 11. Indien de minister nadere richtlijnen ten aanzien van de in het voorgaande lid aangegeven handelwijze verstrekt, dan wordt gehandeld naar deze richtlijnen.

12. Het werk wordt met een ballpoint of vulpen met blauwe of zwarte inkt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school, tenzij door de commissie belast met de vaststelling van de opgaven ander papier verstrekt wordt. Dit geldt ook voor kladpapier.
13. De kandidaat vermeldt zijn naam en examenummer op het verstrekte papier.
14.
 - a. op het gebruik van boeken en andere hulpmiddelen is de voor het betreffende schooljaar vastgestelde Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens vo van toepassing.
 - b. het meenemen in het examenlokaal van andere dan de toegestane boeken en andere hulpmiddelen, alsook het dragen of meenemen van horloges is verboden;
 - c. in het examenlokaal mogen geen jassen en tassen worden meegenomen. Hetzelfde geldt voor elektronische communicatiemiddelen. Op de tafels mogen geen etuis of hoezen van rekenmachines aanwezig zijn.
15.
 - a. gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan zich zonder toestemming van degenen die toezicht houden, het examenlokaal te verlaten;
 - b. een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur of de door hem aangewezen vervanger of de kandidaat het werk mag hervatten. Indien dat zo is, kan de gemiste tijd aan het eind van de zitting worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de directeur beslissen dat het gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag dan in het tweede tijdvak dan wel het derde tijdvak van het centraal examen in het gemiste (onderdeel van een) vak opnieuw examen doen.
16. De kandidaat levert zijn werk in bij een van de toezichthouders. Aan het eind van de zitting controleert een van de toezichthouders of alle kandidaten hun werk hebben ingeleverd.
17. Voor aanvang van het examen maakt de directeur de kandidaten nadrukkelijk opmerkzaam op de voorschriften vastgelegd in dit examenreglement.
18. Indien een onregelmatigheid als bedoeld in artikel 4 wordt ontdekt na afloop van het schriftelijk examen, kunnen de directeur en de betrokken examiner(en) gezamenlijk de kandidaat het diploma en de cijferlijst onthouden of kunnen zij bepalen dat aan de betrokken kandidaat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen.
19. Indien de directeur en de examiner(en) besluiten een nieuw examen te laten afleggen, dient dit te geschieden door verwijzing naar het tweede of derde tijdvak.
20. Aan het einde van de zitting blijven de kandidaten zitten, totdat een toezichthouder het sein geeft om op te staan en het examenlokaal te verlaten.

Artikel 19 Correctie centraal examen

1.
 - a. De directeur doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en met het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examiner in het desbetreffende vak.
 - b. De examiner beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen, zoals vastgelegd in de Wet College voor toetsen en examens, toe. De examiner zendt de score en het beoordeelde werk aan de examensecretaris.

2. a. de examensecretaris draagt er in opdracht van de directeur zorg voor dat de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de correctievoorschriften en het procesverbaal toekomen aan de betrokken gecommiteerde;
b. de gecommiteerde beoordeelt het werk onder toepassing van de regels voor het bepalen van de score.

Hoofdstuk 5 Uitslag, Herkansing en Diplomerings

Artikel 20 vaststelling score en cijfer centraal examen en eindcijfer eindexamen

A. Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examinator en de gecommiteerde dan wel de tweede examinator, bedoeld in artikel 41 a, tweede lid van het Eindexamenbesluit, stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens.

B. Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Voor de basisberoepsgerichte leerweg kan een bijzondere regeling gelden.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer van het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 21 Vaststelling uitslag

1. De directeur en de examensecretaris stellen de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in artikel 48, 49 en 50 van het Eindexamenbesluit.
2. De directeur en de examensecretaris stellen uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat de op de lijst vermelde vakken een eindexamen vormen als bedoeld in de artikelen 11 tot en met 25 van het Eindexamenbesluit dat voldoet aan het bepaalde in artikel 49 en 50 van het Eindexamenbesluit.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de directeur en de examensecretaris het eindcijfer van één of meer vakken niet bij de bepaling van de uitslag, na de kandidaat in de gelegenheid te hebben gesteld te worden gehoord.

Artikel 22 Herkansing centraal examen

1. Het recht op herkansing is vastgelegd in de artikelen 51 en 51a van het Examenbesluit.
2. De kandidaat die van het in lid 1 genoemde recht gebruik wenst te maken, stelt de directeur hiervan voor een door de directeur te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis.
3. De planning van de herkansingen wordt per school in het PTA geregeld.

Artikel 23 Diploma en cijferlijst

1. Onze minister stelt het model van de cijferlijst vast.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een volgens welomschreven voorschriften ingevulde cijferlijst uit.
3. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarin het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
4. Indien op grond van artikel 52a van het Eindexamenbesluit het *judicium cum laude* wordt toegekend, wordt dit op het diploma vermeld.
5. De directeur en de examensecretaris tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Hoofdstuk 6 Overige Bepalingen

Artikel 24 Afwijkende wijze van examineren

1. Op advies van de examencommissie kan de directeur toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. Artikel 55 van het Examenbesluit is van toepassing.
2. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. Artikel 55 van het Examenbesluit is van toepassing.

Artikel 25 Aanvullend reglement

1. De directeur van de school kan een aanvullend reglement opstellen dat geacht wordt deel uit te maken van dit examenreglement. Dit aanvullend reglement bevat aanvullende voorschriften en informatie ten behoeve van allen die betrokken zijn bij het examen dat wordt afgenomen door de school. Deze voorschriften mogen niet in strijd zijn met het Examenbesluit noch met dit reglement, voor zover dat wel het geval is prevaleren de hiervoor genoemde regelingen.

Artikel 26 Bewaren examenwerk

1. Het werk van het schoolexamen en het centraal examen van de kandidaten en de lijsten bedoeld in artikel 56 van het Eindexamenbesluit worden gedurende zes maanden na vaststelling van de uitslag van het centraal examen bewaard door de directeur en ligt ter inzage voor belanghebbende. Voor zover examenwerk in leerlingvolgsysteem Magister wordt opgeslagen, is dit eveneens gedurende 6 maanden na vaststelling van de uitslag ter inzage voor belanghebbende en wordt dit (op grond van artikel 6 bekostigingsbesluit WVO) gedurende 5 jaar na vaststelling bewaard. Na afloop van genoemde periodes wordt het werk vernietigd, met uitzondering van het school- en centraal examenwerk van leerlingen die gezakt zijn.
2. Een exemplaar van de lijst, bedoeld in artikel 56 van het Eindexamenbesluit, wordt na vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. Onverminderd het bepaalde in lid 1 van dit artikel, draagt de directeur er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

Artikel 27 Spreiding voltooiing eindexamen

1. Zie artikel 59 van het Examenbesluit.

Artikel 28 Slotbepaling

1. Bepalingen van dit reglement mogen niet in strijd zijn met het Eindexamenbesluit. Het Eindexamenbesluit en overige van toepassing zijnde wetgeving prevaleert.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 4 lid 7 van dit reglement belist in alle gevallen, waarin noch het Eindexamenbesluit noch dit Examenreglement voorziet, het college van bestuur van de Stichting Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam.

Dit reglement bestaat uit 19 pagina's